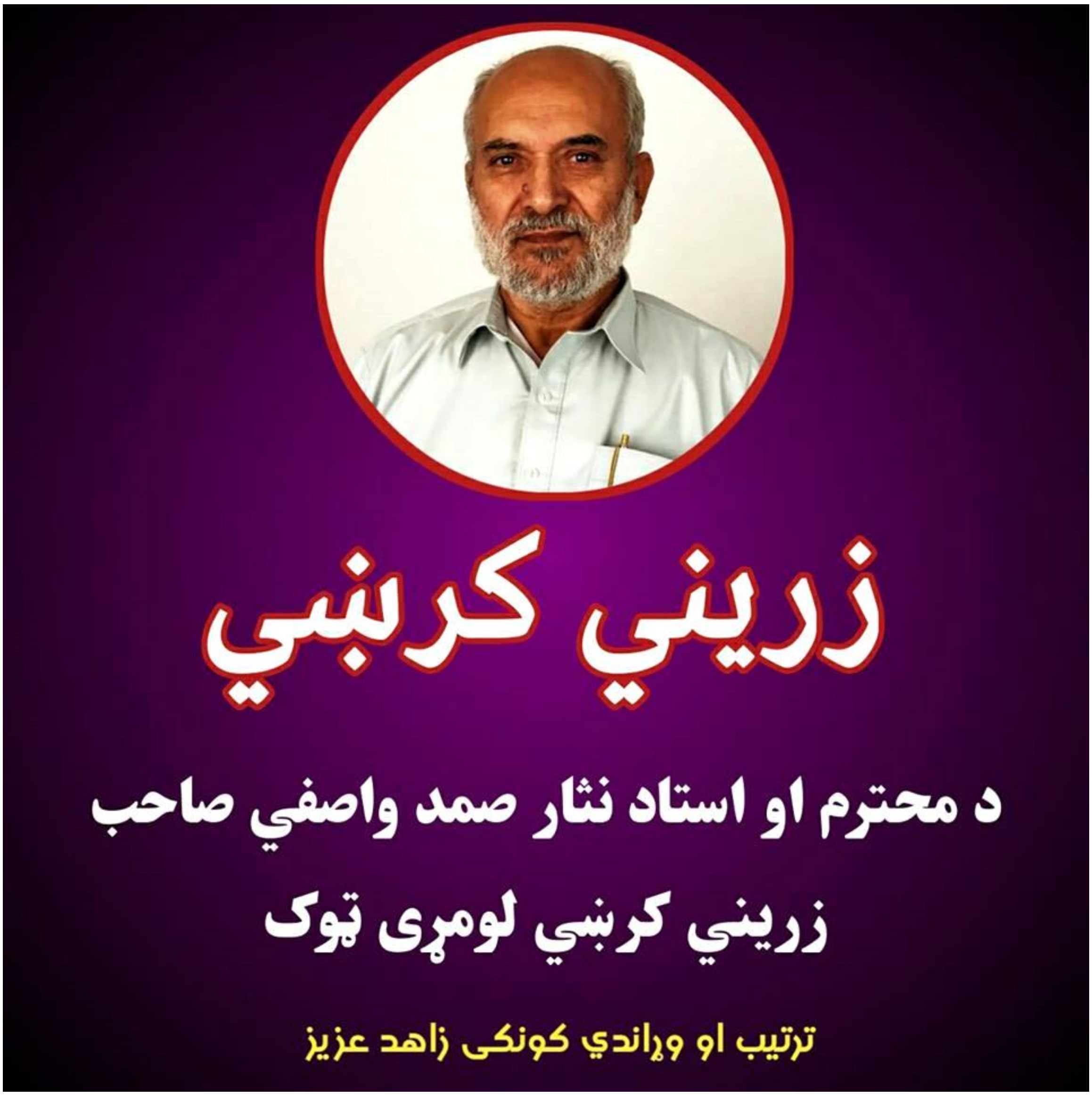

Download from:aghalibrary.com

بسم الله الرحمن الرحيم

د محترم استاد او پياوړي ليکوال ښاغلي نثاراحمد صمد واصفي صاحب د زريني کربښي تر عنوان لاندي چي په مختليفو او اړين موضعاتو رڼا اچولي ده اکثره ويناوي مي سره را غونډي او تر تيب وروسته چي په (پی ډی ايف) سيسټم تاسو ګرامي دوستانو ته چمتو کړي دي هيله منديم چي زما درانه ملګري او دوستان د نوموړي د ويناوو څخه ځان برخمن کړي.
ګرانه مشره (واصفي صاحب) زه دي د يو شاګرد په حيث ستاسو استعداد، قلم او ليکوالۍ ته سلام کوم او ستاسو ذهني، فکري او علمي ليکني په غور سره لولم او غنيمت بولم او تر ډيره حده چي زه پوهيږم زما په

شان زيات شمير ملګري ستاسو د ليکنو تږي دي
درند استاده قلم دې همداسې روان و اوسه چې ګران لوستونکي دي پر ليکنو تنده ماته کړي پر ژوند دې برکت شه
ستاسو خادم زاهد عزيز
===

(۱) بې ارزښته افتخار

تر ټولو غلط او ناوړه افتخار هغه وی چې يو څوک په داسی شي فخر وکړی چې دَه يې په لرلو کی هيڅ رول نه وی ادا کړی لکه ځيره ، قد ، رنګ ، سترګی ، قوم ، نژاد ، ميراثي شتمني او ډير نور شيان

نو که ميره يې په هغو شيانو فخر وکړه چې تا پخپله ګټلي وی لکه تقوا ، انسانيت ، علم ، اخلاق ، دينداري ، مهرباني ، شفقت ، زړه سوئ ، صداقت ، معافول او ډير نور ارزښتونه

بس يوه پاکه اراده او فيصله غواړي.

=--=

(۲) خبرداری او پوهاوئ

آيا شيطان کومه زنا کړې وه ؟ شراب يې څښلي وو ؟ قمار يې کړی و ؟ څوک يې وژلی وو ؟ شِرک يې کړی و ؟ نو څه ګناه يې کړې وه چې الله جل جلاله د تل له پاره لعنت پر ووايه ؟ ځواب دا چې صرف د يوې سجدې څخه يې انکار وکړ ، هو صرف د يوې سجدې څخه انکار!

خو بې لمانځه انسان هره ورځ د څو سجدو څخه انکار کوی ؟ د ۳۴ فرضي سجدو څخه ـ استغفرالله

نو الله تعالی دې موږ ټول هغه څه ته متوجه کړی چې له پاره يې دې دنيا ته راغلي يو ، خو اراده اول په موږ اړه لری (الذاريات ۵۶)

=--=

(۳) خو موږ بيا هم ؟

انسان چی په قبر کی کښېښودل سی څه موده یې نړدې خپلوان ژړ ژړ ورځي . خو وروسته دا ورتګ لږېږی ، ځو چی داسی وخت هم رارسیږی چی شکمن وی چی د ده قبر په دغو کی کوم یو دی

هو ، دا یو تریخ حقیقت دی . نو ځومره لنډ ژوند لرو . خو موږ بیا هم ؟

=--=

(۴) ژبه مهار کړه

ژبه تر سوچ ، غور او فکر کولو مخکی مه خوشي کوه ، بلکی کیزه یې تینګه ونیسه ! که نه ، د زین څخه به دې لاندی راواچوي !

=--=

(۵) ځومره آسانه ده ګناه

دا حتمي نه ده چی د یو شي د ماتولو له پاره ډېره راپورته کړې . بلکی لهجه بدله کړه او الفاظ ناوړه کړه . بیا وګوره چی هر څه غواړې هغه به مات سي که زړه دی ، که محبت دی ، که صداقت دی او که انسانیت دی

استغفرالله

=--=

(۶) آیا پام مو دی ؟

موږ د ځان د اصلاح او سمون له پاره دومره کوښښ نه کوو ځومره چی تر ځان د نورو د غلط ثابتولو یا لږ پوه بللو له پاره یې کوو

=--=

(۷)   نعمت مه ضایع کوه

سعدي شیرازی څه ښه ویلی دي : دوه کسان هلاک سول : یو هغه چی لرل یې خو ویې نه خوړل ، بل هغه چی پوهیدئ خو ویې نکړل

=--=

(۸)   د یو عالم تحلیل

جوهان ګیت دوه سوه کاله مخکی داسی ویلی دي : موږ به تولِه ژر یا وروسته حتمأ د اسلام دین قبلوو . همدا حقیقي دین دی . که ما ته څوک مسلمان ووایی زه نه خپه کیږم ، زه دا صحیح خبره منم (جوهان ګیت ۱۷۴۹ ـ ۱۸۳۲)

=--=

(۹)   وعده خلافه انسان

ننني انسان د والدینو ، وروڼو خویندو ، خپلوانو ، اولادونو ، میره یا میرمنی او ملګرو سره ضرور وعده خلافي کوی

آیا پوهیږې چی تر تولو ډیره وعده خلافي د چا سره کوی ؟

د الله تعالی سره

=--=

(۱۰)   درناوئ که سپکاوئ ؟

محترم وروره او محترمی خور ، دعزت او ذلت فقط یوه دروازه ده چی هغه ژبه ده . نو سمه یې خلاصوه او

تړه

=--=

(۱۱)   د ځان بار مه درَنوه

د ګناه د خپرېدو باعث مه کیږه . کیدای سی چی ته یې بس کړې مګر هغه کسان چی تا په ګناه اخته کړي دي ، ستا د آخرت د تباهی سبب سی

=--=

(۱۲)   د ستر رب ستر احسان

د انسان په بدن کی خورا ډیر لوی او کوچني رګونه سته چی آن ځینی په سترګو هم نه لیدل کیږی . همدا علت دی چی که د بدن هر ځای ته ستن یا اغزی ننباسو نو وینی به وکړي یعنی یو یا څو رګونه به زخمي سی چی وینه ترې راوزي . که دا ټول رګونه سره وصل کړو نو مجموعي اوږدوالی به یې ۷۲۰۰۰ کیلو متره سي

بنه ، نن په نړی کی قوي ترین واترپمپ تر اووه زر (۷۰۰۰) فټه اضافه اوبه نسي را پورته کولی . خو الله تعالی یو کوچني زړه ته دومره قوت ورکړی دی چی د انساني بدن په رګونو کی د دوه اویا زرو کیلومترو په واټن څلیرویشت ساعته وینه جاري ساتي او د بدن ذرې ذرې ته یې رسوي . سبحان الله !

« !لا د الله تعالی کوم کوم نعمت نه مني ؟ »

=--=

(۱۳)   ځان له شره خلاصول

که هر څومره مقنع دلیل او غابښ ماتونکی ځواب ولرې بیا هم احمق نسي خاموش کولی او

جاهل نسي قانع کولای

نو سلام ورته وکړه او ترې ځه (الفرقان(۶۳)

=--=

(۱۴)   سيرت او صورت

په ماشومتوب کی اکثرأ کالي ، لاسونه ، پښې ، سر او مخ خيرن وي ، خو زړونه پاک وی ؛

مګر په لوی والي کی بیا اکثرأ کالي ، لاسونه ، پښې ، سر او مخ پاک وی خو زړونه خيرن وی

زما په نظر خو اکثريت همدغسی دي ، والله اعلم

=--=

(۱۵)   ژوند هسی مه ضايع کوه

«! يو عالم ويلی دي : « ژوند لنډ نه دی بلکی موږ ناوخته پيل کړی دی

يعنی ضايع کړی مو دی او اهميت يې ناوخته رامعلوم سو

=--=

(۱۶)   اخلاقي کنايه

يو عارف ويلی دي : غرور وويل چی امکان نلري ؛

تجربې وويل چی پام کوه خطرناک دی ؛

عقل وويل چی بې ګټی دی ؛

خو زړه وويل چی مه داريږئ ، امتحان خو يې کړئ

=--=

(۱۷)   الهي اجر او ثواب

دوې داسې ښيګڼې دي چې په هر څومره ډير استعمال سره هيڅ نه لږيږي : لومړی علم ، دوهم دعا نو راځئ چې دواړه تقسيم او تکثير کړو

=--=

(۱۸)   ميره ته د ميرمني مشوره

زه به ستا اطاعت او خدمت کوم تر څو جنت مې په نصيب سی ؛ خو ته د خپلی مور اطاعت او خدمت کوه تر څو جنت دي په نصيب سی . په دې ډول به دواړه په جنت کی سره يو ځای يو

! سبحان الله ، څومره د کورنيو بدمرغيو د ختمولو علمي او عملي نسخه او د عقبا توښه

=--=

(۱۹)   ماضي مړه سوې ده

په ماضی (يعنی تيره زمانه) کی ژوند مه کوه بلکی د ماضي له بندي خانې ځان راوباسه . نه ژوند بيرته پر شا ځي ، نه عمر . نو تا ولی ځان د ماضي په قطی کی اچولی دی ؟ د ماضي په ارمان کی نن مه بايله

ماضي مړه سوې ده خو ته ژوندی يې . نو د ژوند حق ادا کړه . ته ډير مهم يې ځان خبر کړه . که نورو ته څه نسي کولای ، ځان ته ډير څه کولای سي . نو پاڅه او په نن کی سبا ولټوه

=--=

(۲۰)   قدسي حديث

الله تعالی فرمایی چی ته هغه څه کوې چی ته یې غواړې مګر کیږی هغه څه چی زه یې غواړم . نو هغه څه وکړه چی زه یې غواړم تر څو هغه څه وسي چی ته یې غواړې

سبحان الله ، څومره رحمت او مرحمت

=--=

(۲۱) زنګ وهلی ذهن

موږ انسانان یو او ډیری غلطۍ کوو

تر ټولو غلطه غلطي مو دا ده چی په خپلو غلطیو خبر نه یو

خو تر دې هم خطرناکه غلطي بیا دا ده چی پر خپله غلطي ټینګ ودریږو . دا نو د ذهن زنګ دی

الله تعالی دې دا ډول خلک (چی خورا ډیر دي) اصلاح کړی

=--=

(۲۲) څومره بې پروا یو

د غلطۍ د ثابتېدو له امله بخښنه او معافي نه غواړو بلکی روابط او دوستي قطع کوو

استغفرالله

=--=

(۲۳) د یوې سِکې دوه مخه

مرګ صرف یو ځل راځي . نه یې مال مخه راګرځولی سي نه دولت ؛ نه یې وسله مخه راګرځولی سي نه باډي ګارډان ؛ نه یې ډاکټر مخه راګرځولی سي نه دوا ؛ نه یې مقام مخه راګرځولی سي نه قوم ! دا ځکه چی ژوند خو د سِکې یو مخ دی ، بل مخ یې مرګ دی

نو همدا اوس راپورته سه او پر کړو ګناهونو دې توبه وباسه او الله تعالی ته پناه یوسه . که هوس دی نور دې بس دی

=--=

(۲۴)   ودرېږه او وګوره

عجیبه خلک یو . یو ځل وختونه او فرصتونه له لاسه ورکوو ، بیا وروسته د هغو په تلاش پسی بیرته وختونه او فرصتونه ضایع کوو . نو ودرېږه او وګوره

=--=

(۲۵)   د لمانځه قبولیت

که د لمانځه په کولو سره ته د ګناهونو او بدو کارونو څخه راوګرځیدې نو پوه سه چی لمونځونه دې قبلیږی

یو صحابي د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) څخه وپوښتل چی : « موږ څنګه وپوهیږو چی لمونځ مو قبلیږی ؟ پیغمبر علیه السلام وفرمایل : کله چی بل لمانځه ته ستا زړه وغواړی .» سبحان الله

چی موږ به څنګه یو ؟

=--=

(۲۶)   د نیکمرغی او بېغمی راز

آیا غواړې چی د نورو له شره ځان وساتي ؟ ډیره آسانه او ارزانه طریقه لری : هغه دا چی نور له خپله شره وساته

=--=

(۲۷)   ايماني ژوند

که پر جسم باندی د نفس حکومت وی نو دا حيواني ژوند دی ؛

که پر جسم د عقل حکومت وی نو دا انساني ژوند دی ؛

خو که پر جسم د قرآن حکومت وی نو دا ايماني ژوند دی

په اوس عصر کی خو ايماني ژوند کونکي مطلق اقليت دي ، الله تعالی دې يې مطلق اکثريت کړی

=--=

(۲۸)   د ژوند لنډيز

زموږ ژوند د درو مهمو اصلونو لنډيز دی : لومړی خنداوي چی محوه کيږی ؛ دوهم اوښکی چی وچيږی ؛ دريیم عملونه چی پاتيږی

=--=

(۲۹)   فکري خوځښت

د نورو د سياست په وړاندی صداقت غفلت دی ؛ خو د نورو د صداقت په وړاندی سياست خيانت دی

=--=

(۳۰)   د ځان بدلون

الله جل جلاله هماغه دی چی زه يې غواړم ، کاشکی زه هم هماغسی وای چی دئ می غواړی

بس يوه پاکه اراده او فيصله غواړی

=--=

(۳۱) الهي غبرګون

شيخ سعدي (رح) ويلی دي : ما په خپل ژوند کی د ډير تلاښ سره سره دوه کسان پيدا نکړای سول : يو هغه چی د الله په نوم يې صدقه ورکړې وی خو غريب سوی وی ؛ بل هغه چی ظلم يې کړی وی خو د الله له نيولو خلاص سوی وي .

استغفرالله

=--=

(۳۲) پاک او تلپاته محبت

د الله تعالی سره د محبت څخه پرته بل هر محبت درد او غم لری

=--=

(۳۳) اصلی مسکين څوک دی ؟

پرون يو انسان زما څخه يوه ډوډۍ وغوښته او ورمی کړه . په لسګونو دعاوی يې راته وکړې او روان سو

خو اوس حيران يم چی اصلي مسکين هغه و که زه ؟

نو موږ بايد يو غريب ته صدقه په دې نيت ورنکړو چی هغه ورته اړ دی ، بلکی په دې نيت يې ورکړو چی موږ د دې صدقې و قبلېدو ته اړ يو !

=--=

(۳۴)   د ژوند لنډه فلسفه

مولانا جلال الدين بلخي څه ښه ويلی دي : د مرګ ذايقه هر يو څکي ، خو د ژوند ذايقه يو يو څوک څکي

=--=

(۳۵)   اخلاقي کنايه

په يو کارتوني تصوير کی می وليدل چی يو نفر پر لمانځه ناست دی ، په لاس کی يې موبايل تليفون لوړ نيولی دی او د ځان سيلفي اخلی . تر لاندی داسی ورته ليکلی وو : پخوا به يې ويل چی نيکي وکړه په درياب کی يې واچوه ؛ خو نن وايی چی نيکي وکړه په فېسبوک کی يې واچوه !

(استغفرالله ، سيلفي تر عبادت پوری هم راورسېده . دا نو د ريا انتها ده) ښايی وي به دغسی کسان

=--=

(۳۶)   ماديات پالنه

دا دنيا د يو پُل غوندي ده . هيڅ کوم هوښيار انسان پر هغه کور نه جوړوي ، خو موږ لګيا يو د هغه له پاسه جنت جوړوو (شيخ ذوالفقار احمد مجددي)

=--=

(۳۷)   د سمون اراده

پخوانيو به ويل : د جاهلانو سره په ناسته کی غلی اوسه او د عالمانو سره په مجلس کی غوږ ونيسه . ځکه چی د جاهلانو سره په خاموشي کی حلم او د عالمانو سره په خاموشي کی علم زياتيږي

بس يوه ټينګه حوصله او فيصله غواړي

=--=

(۳۸) نرمه هڅوَنه

د یو دکان پر دروازه د دې پر ځای چې ولیکی (دکان بند دی) ، داسی زړه وړونکې او هڅونکې جمله لیکلې وه : زه لمانځه ته ستا څخه مخکی تللی یم

سبحان الله

=--=

(۳۹) درود او سلام

اې مؤمنه ! دا به څومره بهتره او بختوره شیبه وی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم تا ته په نوم در پړغ کړی . او ته ورڅخه وپوښتې چې یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ! ستاسی زما نوم څه زده دی ؟

خو نبی کریم علیه السلام درته وفرمایی چې ستا له خوا درود او سلام ما ته ستا د نوم سره یو ځای را رسیدل

سبحان الله

=--=

(۴۰) د غیبت بدلون

که بې له وجې او بېله دلیله خوشحاله وې یا خوښې احساسوې ، نو پوه سه چې یو څوک تا په ښو یادوي یا ستا له پاره دعا کوی !

نو راځی چې غیبت همدې ته بدل کړو

=--=

(۴۱) غيبت او درواغ

روايت دى چى امام شافعى (رح) ته يو سړي وويل چى فلانىً ستا بد وايى ، او تا په بدو نومونو يادوي

امام شافعي (رح) ځواب ورکړ: که ته رښتيا وايې نو غيبت دې وکړ ، او که درواغ وايې نو فاسق يې

په دې سره هغه سړی ډير وشرمېد او روان سو

په رښتيا هم غيبت او درواغ د ټولو گناهونو د دخول دروازې دي . افغانان ډيرئ په دې ناروغي مبتلا دي . نو الله (ج) دې هر مسلمان د امام شافعي (رح) د دغه علمي او عينى غبرگون جوگه کړی . دا کار نه سرمايه غواړی نه مشقت ، بلکی صرف يو ټينک عزم او قسم غواړي

=--=

(۴۲) عجيبه ناپوهي ده

آيا دا ناپوهي نه ده چى خدايي موجوده وی مگر خدای موجود نه وی ؟

تخليق او مخلوق موجود وی خو خالق موجود نه وی ؟

عشق موجود وی خو معشوق موجود نه وی ؟

شعر موجود وی خو شاعر موجود نه وی ؟

رحمت موجود وی خو رحيم موجود نه وی ؟

حکمت موجود وی خو حکيم موجود نه وی ؟

محبت موجود وی خو محبوب موجود نه وی ؟

لنډه دا چى هر څه موجود وی خو هيڅوک موجود نه وی ؟

نو اې « سرکښانو » او « منکرانو » ، د خدای له پاره ! آيا دا ممکنه ده ؟

پس ناپوهي او سرټمبگي لا توره وی که سپينه ؟

=--=

(۴۳)   د ترازو دوې پلې

د هغه علم څخه ځان ساته چې په هغه کی عمل نه وی ؛

او د هغه عمل څخه هم ځان ساته چې په هغه کی علم نه وی

دواړه حالتونه بې ګټی دي حتی ضرر لری

=--=

(۴۴)   څومره لنډ ژوند

دا انسان هم عجیبه مخلوق دی : په شنبه وزوکیږی ؛ په یکشنبه تګ پیل کړي ؛ په دوشنبه ځوان سي ؛ په سه شنبه واده وکړي ؛ په چهارشنبه ناروغ سي ؛ په پنجشنبه د مرګ پر بستر څملي ؛ په جمعه مړ سي !

ربښتیا هم اتمه ورځ نلرو ، خو ؟

=--=

(۴۵)   د غلطی تکرار ګناه ده

زموږ یوه فکري ښوېدنه دا هم ده چې بد کار بد نه راته ښکاری بلکی عادي یې بولو . داسی چې ځینی کسان اړونده بد کار د ده عادت بولي ، ځینی یې بیا د ده سلیقه بولی او ځینی خو یې بیا د ده شخصی او ځاني معامله بولی او وایی چې ستا یې په څه ؟!

استغفرالله

=--=

(۴۶)   حقیقت مګر ناخوښه

! بیده او غافل خلک یوازی د نیکونو په کارنامو ویاړي ، خو ویښ او فعال خلک لمسیانو ته ویاړونه پریږدي

نو چی موږ به له کومی ډلی څخه یو ؟

=--=

(۴۷)   له ناکامی ډډه

تر څو چی د ماضي څخه لاس وانخلی ، راتلونکي ته دې لاس رسي نسته

کله چی دې وخت له لاسه ورکړ ، د هغه څخه عبرت ، درس او تجربه خو نو له لاسه مه ورکوه

=--=

(۴۸)   اې ظالمه ، د خدای له پاره

ته چی ظلم کوې ، دا چی زور لرې نو کوه یې . ته چی گناه کوې ، دا چی موقع لرې نو کوه یې . خو یوه ورځ به حتمأ ذلیل کیږې . که ژر یا وروسته نه وی ، په آخرت کی خو به وی ؟!

=--=

(۴۹)   د یو قبر پر شنخته داسی لیکلي وو

زه اصلأ د همدغه ځای له پاره مقرر سوی وم خو په دا منځ کی می یو څو شپې په دنیا کی تیری کړې ، یعنی هغه بې وفا دنیا چی خپلو خورا نږدې او گرانو خپلوانو می همدلته تر خاورو لاندی کړم

آیا زه او ته به هم دغسی نه سو ؟ پس نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

(۵۰) د ټولو اړتیاوو ځواب

سهار او ماښام يې اووه ځله ولولئ : حَسبىَ اللهُ لا اِلهَ اِلا هُوَ عَليهِ توَكلتُ وَ هُوَ رَبُ العَرشِ العَظِيم (ابو داؤد ۵۰۸۱)

دا د سورهٔ توبه آخري آيت دی

=--=

(۵۱) اصلي سکون

هيڅ شی مفت نه دی بلکی په راکړه ورکړه سره حاصليږی . حتی هوا هم وړيا نه ده ، تر څو چی تيره ساه و نه باسي نوې ساه نسي اخيستلی

تر څو چی يو ګام راپورته نکړې بل ګام نسي اخيستلی

تر څو چی شا ته رانسي پر مخ ټوپ نسي وهلی

لنډه دا چی تر څو الله تعالی راضي نکړې سکون نسې ګټلی (مهمه نه ده چی هر څه لرې ، خو بې سکونه به يې)

=--=

(۵۲) د ايمان کمزوري

موږ دا منو چی هر څه الله تعالی کوی . نو بيا دا ولی د زړه له اخلاصه نه منو چی الله تعالی چی څه کوی صحيح يې کوی ؟

پس دا خو به د ايمان کمزوري نه وی ؟! يا دوه مخي خو به نه وی ؟

=--=

(۵۳) دوستي او خپلوي

عفوه او بخښنه دا نه ثابتوي چې ته ناحقه يې او هغه صحيح دی . بلکې له دې معافۍ څخه دا ثابتيږي چې ته د دې دوستۍ يا معاملې غوښتونکی يې خو هغه نه دی . ته صادق ، بې غرضه ، صحيح او په زړه پاک يې خو هغه نه دی

مګر يوه باريکي سته او هغه دا چې د بدخواه ، مغرضو او حاسدو دوستانو څخه صرف ځان ګوښه کړه او بس

=--=

(۵۴) مسموم ذهنونه

ځيني خلک داسې دي چې کله ستا ښه والی واوري نو معمولي او سطحي يې ومني ، خو کله چې ستا بد والی واوري نو بېله تصديق ، بېله ثبوت او بېله شکه يې زړه ته واچوي . دا ځکه چې ذهنونه يې مسموم دي

=--=

(۵۵) اخلاقي کنايه

يوه ورځ چاقو ، خنجر ، تورې ، نيزې او غشي خپل تر منځ مجلس درلود . نو د يو بل څخه يې وپوښتل چې په موږ او تاسو کې کوم يو ډېر ژور او شديد ټپ جوړوي ؟

خو « الفاظ » يې شا ته ناست وو او پر خندل يې

=--=

(۵۶) په مصيبت کې مصيبت

حضرت صديق (رض) فرمايلي دي : « په صبر کولو کې کوم مشکل نسته ،

خو په ژړا او فریاد کی بیا کومه ګټه نسته

نو له دې معلومیږی چې په مصیبت کی بې صبري دوهم مصیبت دی

=--=

(۵۷) د خلکو انحراف

د فتنو په دې نړی کی به کله یوازی یې ؟

که دې تریخ حقیقت ووایه ؛ که صادق وې ؛ که دې غیبت منع کاوه ؛ که دوه مخه نه وې ؛ که دې غلط یا دروغ نه منل ، که دې د فاسق صفت نه کاوه ، نو پوه سه چې بې کسه او بې وسه به یې

=--=

(۵۸) د نبنې منځ

یو عالم څه ښه ویلی دي : په کومه ټولنه کی چې د احساس نشتوالی عام سی ، نو هلته د کوم بل عذاب ضرورت نسته

=--=

(۵۹) اعتدال بری دی

د مولانا جلال الدین بلخي څخه یې وپوښتل چې زهر څه ته وایي ؟

هغه وویل : هر هغه شی چې زموږ تر اړتیا اضافه سی زهر دی ، که هغه خواړه وی ،

یا قدرت ، یا مال او دولت ، یا لوږه ، یا حرص ، یا مینه او محبت ، او یا هم کرکه او نفرت وی

=--=

(۶۰)   د قرآنکریم دایمي معجزه

قرآنکریم د « الله » په نوم پیلیږی (بسم الله : د الله په نوم) او د « انسان » په نوم ختمیږی

(الناس : خلک ، انسانان) . مطلب دا چی د الله تعالی له خوا د انسانانو (خلکو) له پاره

مهمه لا دا چی لومړنی پیغام او وحی يې هم « ویل ، لوستل » دی (اقرأ) یعنی د علم اساس ! نو ثابته سوه چی دا آسماني کتاب علمی او مترقي دی یعنی د ساینس او تکنالوژۍ توَمنه لری ! پس اسلام یو علمي او مترقي دین دی

له همدې امله د نړی مشهور ساینس پوهان او عالمان ډیر په اسلام مشرف کیږی

=--=

(۶۱)   د زماني ګړندی اوښتون

د ساعت « دقیقه ښود » وایی چی اوس لا یو څه وکړه . ځکه زه چی یو ځل تیر سم بیا نه را ګرځم که نه ، هغه به یو بل عصر وی

=--=

(۶۲)   ظالم که مظلوم ؟

ګناه کول ښکاره ظلم دی او ګناه کار یعنی ظالم . ظالم کیدل یا مظلوم کیدل ډیر آسانه دی . نو بهتره دا ده چی ظالم نسو

. شیخ عبدالقادر جیلاني (رح) ویلی دي : « مه ظالم جوړیږه او مه مظلوم

که دي چاره نه وه نو مظلوم سه او د ظلم څخه په کلکه ځان وژغوره

=--=

(۶۳)   لا تر څو؟

د انسان ماضي که هر څومره د ګناهونو ډکه وی ، آينده خو يې همدا اوس باالکل پاکه ده

الله توبه قبلوي . نو نه غواړې چی راتلونکې دې پاکه وی ؟

=--=

(۶۴)   متوجه اوسه

تل په ياد ولره چي تولي خبري دې ملايکي د ځان سره ليکي . ګرده ليکنی ، شعرونه ، پوستونه او کمنټونه دې هم درپسی ليکل کيږی

=--=

(۶۵)   مجازي مينه وال

څوک چی د خپلی ميرمنی سره د محبت او عشق اظهار عيب ګڼي ، خو د محبوبې يا معشوقې له پاره د عشق اظهار فخر بولي دغسی انسان « مجازي عاشق يا شهواني مريض » دی

دا لکه هينداره چی له يوې خوا خيرنه وی خو دئ يې بله خوا پاکوي

=--=

(۶۶)   رغنده بدلون

دا چی زموږ ځينی ګناهونه زموږ او د الله تعالی تر منځ د راز په حال کی دي ، نو ولی داسی نيکی نه کوو چی هغه هم ورسره د راز په حال کی وي ؟

=--=

(۶۷)   نیکی که بدی ؟

ولی غرور ؟ ولی حسد ؟ ولی کینه ؟ ولی درواغ ؟ ولی غیبت ؟ ولی تهمت ؟ ولی ظلم ؟ ولی خیانت...... ؟

آیا نه پوهیږې چی د ژوندانه د دې سفر یوازینی لاره قبر ته ده ؟ نو نیکی وړې که بدی ؟

خبر اوسه چی نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

(۶۸)   خیرن زړونه

څه وکړو خو د حرص ، حسد او غیبت ړغونه دومره لوړ سوي دي چی د نصیحت ږغ یې منځ ته هیڅ نه ور رسیږی !

=--=

(۶۹)   اسلام سوله ده

مشهور نړیوال ساینس پوه (البرټ انشتاین ۱۸۷۹ ـ ۱۹۵۵) داسی ویلی دي

زما په فکر مسلمانانو د خپل عقل او ویښتوب له امله هغه څه کړي دي چی یهودو و نه کړای سول . یوازی اسلام دا طاقت لری چی سوله راولی

(انشتاین یو امریکایی یهودئ و چی په ۱۹۲۱ کی یې په فزیک کی د نوبل جازه ګټلي ده)

=--=

(۷۰) د وخت راتېنګول

وخت خو په هر صورت کی مخته ځي او درومی . نو که هغه خراب وی صبر کوه او که ښه وی شکر کوه په دې سره به دې وخت راتېنګ کړی وی

=--=

(۷۱) الهي رحمت او مرحمت

یا الله ! ستا شکر ادا کوو چی مځکه دې ګردی (کروي) او متحرکه پیدا کړې ده . چی له امله یې ورځ او شپه جوړېږی ، موسم بدلیږی ، اکسیجن تولیدیږی ، ژوند پیلیږی ، نعمت او برکت خپریږی

نو یا لویه خدایه ! ستا د بې حسابه او لایتناهي رحمتونو او نعمتونو شکر ادا کوو

=--=

(۷۲) پوهوَل او غوږ نیول

د هوښیارۍ او پند خبری درې کسان ښه کولی سی : لومړی عالم ؛ دوهم سپین ږیری ؛ دریېم : غم ځپلی

د دوی هره خبره سبق دی

=--=

(۷۳) مه ناوخته کوه

که ته هر څومره ګناه کار هم یې ، الله تعالی درې لاری خلاصی درته پرې ایښې دي چی ستا تر زکندن پوری یې نه تړي : د دعا وعده ؛ د رزق ذریعه ؛ د توبې دروازه .

نو اوس لا وختي دی ، بیرته راستون سه او مه ناوخته کوه

=--=

(۷۴) جدي توجه

پر لاره یا په دکان ، بازار ، کور یا دفتر کی د یو شخص له خوا د الهي ذکر کول یا تسبیحات ویل داسی دی لکه په مړو کی ژوندئ ، په بیدو کی ویښ او په ناروغانو کی جوړ شخص

=--=

(۷۵) اخلاقي کنایه

یو عالم ته یو بې دینه شرابي وویل : دا شراب خو د انګورو او وربشو څخه جوړیږي ، نو ولی حرام دي ؟

عالم ورته وویل : دا ستا اودس ماتی خو هم د ډوډی څخه جوړیږي ؛ ولې یې نه خورې ؟

هغه بې دینه شرابي ډېر خړ او بې ځوابه سو

=--=

(۷۶) پر ځان او جهان بې اعتباره

اعتبار » په دوستی او خپلوی کی د اکسیجن غوندی اهمیت لری . که پر یو چا « بې اعتباره » سوې نو د « هغه دعاوی هم ښیراوی درته ښکاری ، او ښه یي هم په بدو کی شمیرې . دا ځکه چی د اکسیجن د نشتوالي له امله تړاوونه او رابطي بې تنفسه وی

نو ځان له ناکامی وژغوره ، یعنی پر اعتبار مه بې اعتباره کیږه

=--=

(۷۷)

یو مسکین ته په دې نیت صدقه مه ورکوه چې هغه ستا و صدقې ته محتاج دی ، بلکی په دې نیت یې ورکړه چې ته د الله جل جلاله مغفرت او د دې صدقې و قبلېدو ته محتاج یې

=--=

(۷۸)

فقیر ته د صدقې ورکولو له پاره په جیب کی په خورا لږ مبلغ (سِکه) پسی گرځو . خو همدا مهال د الله تعالی څخه د جنت لوړترین مقام غواړو

څومره ناڅیزه عطا کوو او څومره ستر عوض طلبوو

بېشکه چې الله رحیم او کریم دی ، مگر ته خو هم انصاف وکړه

=--=

(۷۹) کره او پخه وینا

زه د پوه انسان څخه هیڅکله نه بیرېږم ، بلکی د هغه احمق څخه بیرېږم چی د یو څو کتابونو تر لوستلو وروسته ځان عالم بولی (عثمانی سلطان عبدالحمید).

استغفرالله

=--=

(۸۰) عاجز او متواضع اوسه

که د ګناه کارانو او فاسقانو سره کښيني نو پر ګناهونو به زړه ور سي ؛ که د ماشومانو سره کښيني نو بې سنجشه به سي ؛ که د پاچهانو ، آمرانو او سردارانو سره کښيني نو مغرور او متکبر به سي

پس د غريبانو سره کښينه چې عاجزي زده کړې . (حضرت مجدد الف ثاني)

=--=

(۸۱)   مهمه باريکي

آيا پوهېږې چې نيکمرغه کېدل ولی ستونزمن دی ؟ ځکه چې هغه خوی او سلوک نه خوشي کوو چې زموږ د بدمرغی سبب کيږی . نو امتحان يې کړه بيا وګوره !

=--=

(۸۲)   د صبر او شکر پيوستون

که يو شی زموږ لاس ته راسی او شاکر اوسو خو وروسته هغه بيرته له لاسه ورکړو (که هر څه يا هر څوک هم وی) ، نو بايد دا خبره ومنو چې هماغه شی (يا کس) زموږ له پاره نه وو يا دا چې موږ د هغه له پاره نه يو . همدا فيصله په آسمان کی سوې وه خو پر ځمکه اجرا سوه .

همدا د شکر او صبر د پيوستون مقام دی چې بايد ښه ورته ځير اوسو

=--=

(۸۳)   تېر هېر کړه

د ماضی معنی ده ورک شیً

سيند پر شا نه درومی ، او نه هم را ختلی لمر بيرته ستنيږی

موږ د حال څخه بې پروا او په ماضی پورې کلک مبنتي يو

خپلې ښکلې مانۍ مو پرېښې دي او د ماضی په کنډوالو پسی ژاړو

نو تیر هیر کړه

(عایض قرني)

=--=

(۸۴) ځان پالنه او عصبیت

بت ماتوَنه باید له ځانه راپیل کړو او د خپل دننه تول بتان او تعصبونه باید مات کړو (سید جمال الدین افغاني)

څومره عالی نصیحت

=--=

(۸۵) زموږ ذلت او حقارت

یا الله ! موږ څومره ذلیل او ناکام یو ، ځکه

ستا په کارونو کی ډیره مداخله کوو (په ناکامۍ سره) ؛

ستا پر فیصله ډیر انتقاد کوو (په خرابۍ سره) ؛

ستا پر قضاوت باندی خپل قضاوت کوو (په دښمنۍ سره) ؛

ستا د ارادې او فیصلې مخالفت کوو (په نهیلۍ سره) ؛

ستا پر خبره سترګی پټوو (په بې وسۍ سره) ؛

ستا پر نعمت او رحمت باندی ناشکري کوو (په سرخوږۍ سره) ؛

ستا پر قدر او تقدیر باندی شک او تردید کوو (په ناپوهۍ سره)

نو یا الله ! موږ څومره ذلیل او مقهور یو چی تا منو ، خو ستا نه منو

=--=

(۸۶) اخلاقي کنايه

يو عالم ويلى دي : زموږ حالت داسى دى چى په کور کى د غلو له لاسه سپى ساتو ، خو له بده مرغه د نورو شيانو پر ځاى مو هماغه سپى غلا سو

=--=

(۸۷) اکثريت نه بلکى حق

پر کومه لاره چى اکثريت خلک روان وى شکمن او زړه نازړه اوسه ، ځکه هغوى اغلبأ تقليد کوي نه فکر

نو د يوازي والي څخه مه بيريږه بلکى حق د ځان ملګرى کړه ؛ او له ډاره هم مه ډاريږه بلکى ډار له ځانه وډاروه

=--=

(۸۸) د ماضي بدلون ؟

ډيرئ خلک وايى چى ماضي (يعنى تيره زمانه) هيڅ نه بدليږى . مګر په حقيقت کى بدليداى سى . وګورئ د نن په عمل سره د ماضي (يعنى پرون) عمل بدلولاى سو . که د يو چا ماضي په کفر کى وه ، خو همدا اوس کلمه ووايى نو مسلمان سو . يعنى که يو څوک په حال زمانه کى (يا نن) مؤمن وى نو په ماضي کى هم مؤمن سو . که يو ګناه کار توبه وکړي نو د نن په « ښه » عمل سره يي د پرون « بد » اعمال هم بدل کړل

پس راځى چى په يوه پاکه اراده سره خپله ماضي بدله کړو

=--=

(۸۹)   یو عالم ویلی دي

« ! تر بوټونو وروسته چی موږ بل شی ډیر تر پښو لاندی کوو هغه انسانیت دی »

نو د ځاني ګټی له پاره باید نور پایماله نکړو

=--=

(۹۰)   سمندر په کوزه کی

د حسن بصري (رح) څخه يي وپوښتل چی د مومن راحت چیری دی ؟

هغه ورته وويل چی که غفلت ورڅخه سوی وی نو په سجده کی دی او که ګناه ورڅخه سوې وی نو په توبه کی دی

سبحان الله ، د ناکامی څخه د نجات څومره لنډ فارمول

=--=

(۹۱)   بي ګټی مجلسونه

د غیبت ، حسد ، تهمت ، ځان پالنی او درواغ ویلو د مجلسونو څخه دا ډیر ښه دی چی یوازی اوسې نسبت دې ته چی د ناکسو او ناقِصو دوستانو دغسی مجلسونو ته ورسې

=--=

(۹۲)   انساني خوښی

باد پکه په خپله باد نه جوړوي تر څو موږ ته يې راوشړي . بلکی باد له مخکی څخه موجود وی خو پکه هغه ته ګرندی حرکت ورکوی او پر موږ يي راپوری وهی (را شړي)

د انسانانو خوښی هم بالکل همداسی وی چی تل زموږ شا وخوا ته موجود او ساکن دي . بس د هغو منبع ته د

یو خوځښت ورکولو اړتیا ده تر څو دا حرکت په محیط کی خپور او ګړندی سی . موږ دغه تحرک ته سخت اړ یو ، نه زور او تزویر ته

=--=

(۹۳) د اوښکو څپې

پر بالښت اوښکی تویول ستا حالت نه بدلوي (یعنی ګټه نلری) ، خو پر مصله اوښکي تویول ستا حالت بدلوي یعنی هغه څو څاڅکی ستا پریشانۍ په ځان کی ډوبوي ! امتحان یې کړه

=--=

(۹۴) دعا د سکون دروازه ده

یو څوک دې ډیر یادیږی ؟ ورسه او ویې وینه ! نسي کیدای ؟ په وټس اپ ، وایبر کی ورسره وګوره !

هغه کار نه کوي ایمیل او فیسبوک خو سته ! دا هم نه کیږی ؟ ټلیفون ورته وکړه ! هغه هم نه کیږی ؟

خط ورته ولیکه دا هم نه کیږی ؟

نو دعا خو حتمأ ور رسیږی او ستا سکون حاصلیږی ، امتحان یې کړه

=--=

(۹۵) اغزن لورئ

په کومه ټولنه کی چی « هر شی » او « هر عمل » جاري وی ، هغه ټولنه په اغزیو کی رهي وی

چی زموږ ټولني خو به همدا لورئ نه وی اخیستی ؟

=--=

(۹۶)   لا تر کله ؟

اې سرکښې نفسه ! لا څه ته منتظر یې ؟ کله توبه باسې ؟ ولی توبه ځنډوې ؟

که همدا اوس مرګ درته راسي نو الله ته به څه ځواب ورکوې ؟

آیا ورته وایې چی ځوان وم ؟ ورته وایې چی یو ځل زوړ سم ؟ ورته وایی چی هیره می سوه ؟ ورته وایې چی پوه نه سوم ؟ څه ورته وایې ؟ آیا کومه پلمه لرې ؟

که پلمه او حیله کوې نو افسوس ستا پر حال ! که هوس دی نور دې بس دی . لطفاً پر ځان مه ناوخته کوه

=--=

(۹۷)   پام چی باد دې یو نسي

نن چی خلک ستا هغه صفتونه او ښه خویونه بیانوې چی په تا کی نسته ، نو سبا به پر تا هغه الزامونه او تهمتونه هم تړي چی په تا کی نسته

=--=

(۹۸)   د الفاظو اثر

الفاظ د بنده غلام وی مګر تر ویلو وروسته بنده د الفاظو غلام سی . الفاظ او کلمات مړه زړونه ژوندي کوی او ژوندي زړونه هم مړه کولای سي . د الفاظو غلط استعمال « رحمت » په « زحمت » سره بدلولی سی او

دعا » په « دغا » سره »

نو الفاظ د فکر لباس دی چی باید خپل فکرونه پرې ملبوس او ملفوف کړو

=--=

(۹۹)   ښکنځل او پوچ الفاظ

یو عالم ویلی دي :

په حقیقت کی بی سوادي له منځه نه ده تللې بلکی بېسوادانو صرف لیکل او لوستل زده کړي دي

=--=

(۱۰۰)   ښځه د کور بي بي ده

ځینی خلک وایی چی ښځه کور نلری (ځکه د پلار په کور کی میلمنه وی ، د میره په کور کی بیګانه وی ، د اولاد په کور کی اضافه وی) . خو داسی نه ده بلکی هر کور بیله ښځی ښخه اصلاً کور نه دی

=--=

(۱۰۱)   روحي سکون

یو عالم ویلی دي : کله چی پوه سوم چی ډیرئ خپلوان می غرض او مرض لری نو خپل رب ته مخ اړول ډیر راته آسانه سو ؛ بېغمه او روحأ آرام سوم

=--=

(۱۰۲)   نېک عمل تلپاته وی

تر مرګ وروسته زړه لس دقیقې ژوندی پاته وی ؛ دماغ شل دقیقې پاته وی ؛ سترګی څلور ساعته پاته وی ؛ پوست پنځه ورځی پاته وی ؛ هډوکی دیرش ورځی پاته وی

خو نېک عمل تلپاته وی ! بس یوه پاکه اراده او فیصله غواړي

=--=

(۱۰۳)   اخلاقي کنایه

د یوې رکشا پر شا عجیبه جمله لیکلې وه : هارن کرار واهه ، ولس بیده دی

=--=

(۱۰۴)   آسانه اجر او ثواب

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي

د کمزوره انسان مرسته کول صدقه ده (ابن حبان ۳۳۷۷)

د یو غمجن محتاج سره مرسته کول صدقه ده (نسایی۲۵۳)

دواړی مرستی کې شمیر انواع لری . نو څومره ارزانه او آسانه ثواب

=--=

(۱۰۵)   روغتیا ساتنه

ابن سینا څومره عالی او علمی خبره کړې ده : هر شی لږ یي دوا ده ، متوسط یي غذا ده ، خو ډیر یي زهر دی

سبحان الله ! څومره عیني او عملي نسخه

=--=

(۱۰۶)   اخلاقي کنایه

یو بی پروا ځوان په ملنډو سره یو مسکین او کمزوره بابا ته وویل چی له لیری می فکر وکړ چی ښځه یي

بابا ځواب ورکړ چی ما بیا له لیری ولیدې نو فکر می وکړ چی نارینه يې

=--=

(۱۰۷)   اخلاقي کنايه

یو بې پروا ځوان په ملنډو سره یو مسکین او کمزوره بابا ته وویل چی له لیری می فکر وکړ چی ښځه يې

بابا ځواب ورکړ چی ما بیا له لیری ولیدې نو فکر می وکړ چی نارینه يي

=--=

(۱۰۸)   د معاشرت آداب

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : د غیر مسلمانانو د سلام په ځواب کی وعلیکم واياست

(صحيح بخاري ۲۹۳۵)

=--=

(۱۰۹)   د انسان انسانیت مهم دی

د خرابو خلکو تر هیرولو او د ښو خلکو تر لټولو خو دا بهتره ده چی د خلکو خرابی خبری هیری کړو او د هغوی ښې خبری ولټوو

دا ځکه چی انسان ثبات نلری، یعنی خراب خلک ښه کیدای سی او ښه خلک خراب کیدای سی

پس له ګناه باید کرکه وکړو نه له ګناه کاره

=--=

(۱۱۰) خورا ستر او خورا کوچنی

یو عالم ویلی دي :

» دی او تر ټولو کوچنی امتحان ورکونکی د الله جل جلاله   تر ټولو ستر امتحان اخیستونکی الله جل جلاله «

خو مور لا بیا هم ؟

=--=

(۱۱۱) د قرآن مجید یوه معجزه

د قرآنکریم د نزول پر مهال نه پوهنتون و ، نه پوهنځی ، نه د حساب ماشین و او نه هم کمپیوټر .

رسول الله صلی الله علیه وسلم سواد نه درلود ، نه یې مکتب یا پوهنتون لوستی و او نه یې هم د حساب ماشین یا کمپیوټر درلود

څه وخت چې قرآن شریف نازل سو ، د هغه مهال انسانانو د ننني تکنالوژۍ په اړه په خپلو ذهنونو کي د هغه خاکه هم نه سوای تصور کولای

قرآنکریم د هغه مهال د انسانانو ، ننني انسانانو او آینده انسانانو د ژوندانه ټول اړخونه مدنظر نیولي دي چې دا پخپله د دې الهي کلام یوه سترتیا او معجزه ده

(مأخذ : قرآني ریاضي ، ۲۵ مخ ؛ ۲۰۰۹ ؛ (لیکوال : نثار احمد صمد واصفی

=--=

(۱۱۲) تریخ حقیقت

په کومه ټولنه کی چی کشران د مشرانو احترام نلري یا برابرئ ورسره غواړي ، د هغې ټولنی کوچنیان به هیڅکله غټان نسي او کشران به یې هیڅکله مشران نسي

=--=

(۱۱۳)   منفرد کردار

تل منفرد کردار لره . لکه مالګه چی شتون یې مهم نه ښکاری خو نه شتون یې ټوله خواړه بې خونده کوي

لکه بوره چی شتون یې مهم نه ښکاری خو نه شتون یې ټوله خواړه بې خونده کوی

لکه مرچ چی شتون یې اهمیت نلری خو نشتون یې ټوله مصالې بې خونده کوی

هر څوک ضعیفه او پیاوړي قابلیتونه لری . نو تر خپله وسه خو یو ادنی خدمت وکړه

=--=

(۱۱۴)   تریخ حقیقت

وایی په دنیا کی دوه ډوله غله شتون لری . یو کوچني غله چی پولیس یې نیسی او دوهم غټ غله چې

پولیس یې ساتي

نن متأسفانه هیڅ تولنه له دې حالته ماسپوا نه ده ، ځینی لږ ، ځینی ډیر خو ځینی خورا ډیر

=--=

(۱۱۵)   د ګناه سیوری

امام غزالی (رح) ویلی دي

بیشکه د ګناه کونکو زړونه تور وی . د زړه د توروالي علامه دا ده چې

الف ـ د ګناهونو څخه بیره نه وی [ښه پوهیږی چی ګناه ده مګر کوي یې] ؛

ب ـ د اطاعت څخه سعادت نه حاصلیږی [عبادت کوي خو ګناهونه هم ورسره کوي] ؛

ج ـ نصيحت اثر نه کوی [نصيحت مني خو عمل نه کوی ، نو هغه پخپله بې تاثيره سو] ؛

ښه ، راځی چی اوس نو ځانونه وجداناً او بیطرفانه و ارزوو چی څنګه يو

=--=

(۱۱۶)   اخلاقي کنايه

موږ خو له خپلو ژاړو

يوه ورځ « سره زر » او « اوسپنه » سره ناست وو ، او خبری يې کولي . سروزرو اوسپنې ته وويل چی زه او ته دواړه په چکش وهل کيږو ، خو ته ولی ډير فرياد کوې او نارې وهې ؟

اوسپنی ورته وويل چی کله دې خپل وهي نو درد هم خورا زيات وی

=--=

(۱۱۷)   د ځان بدلون د جهان بدلون دی

موږ ځان نه بدلوو خو نور په زاريو يا په زوره بدلوو ! عجيبه ده ، دغسی کسان د نورو د نجات له پاره کښتۍ جوړوي خو پخپله يې لامبو هم نه وی زده

همدا علت دی چی الله تعالی لارښوونه راته کوي چی تر څو په ځان کی (رغنده) بدلون رانه وړې ، روان حالت دې نه بدليږی (الرعد : ۱۱)

په رښتيا هم د ځان بدلون د جهان بدلون دی

=--=

(۱۱۸)   اوس هم ناوخته نه دی

د يوې نېکۍ په کولو سره انسان نه پرهيزګار کيږی ، خو د يوې ګناه په کولو سره حتماً ګناه کار کيږی

نو راځئ چې ټوله دا دعا بدرګه کړو : یا الله ! زما هغه ګناهونه را معاف کړه چې دعاوی مې د قبلېدو څخه راګرځوي ، آمین

=--=

(۱۱۹)   په قرآنکریم عمل

فضیل بن عیاض (رح) ویلی دي :

«قرآنکریم د دې له پاره نازل سوی دی چې عمل پرې وکړو ، خو خلکو یې لوستل عمل وګرځاوه »

استغفرالله . نو که تلاوت یو ثواب لری ، عمل یې د ثوابونو زخیره ده

=--=

(۱۲۰)   قضاوت قاضي ته پرېږده

یا الله ! ما وبخښنه ، ځکه د هر چا او هر شي په هکله دومره ډېر او په خپل سر قضاوت کوم چې دا مې هېره کړې ده چې قاضي خو ته یې

=--=

(۱۲۱)   منفي سپما

موبایل چارجول د سکون سپما ده ؛ ټلویزیون لیدل د ثوابونو سپما ده ؛ د برق د تللو پر وخت بې صبري

کول د زغم سپما ده ؛ اسراف کول د صدقې سپما ده ؛ سګرېټ څکول یا نسوار کول د ژوند سپما ده ؛

سود او رشوت د حلالو سپما ده

نو راځئ چې په پاکه اراده او فیصله سره د ټولو منفي سپماوو څخه ډډه وکړو

=--=

(۱۲۲)   ګناه مه درَنوَه

نه شراب په بسم الله سره حلال کيږی ؛ نه د بېګناه مسلمان وژل په الله اکبر سره روا کيږی ؛ نه د سود

ورکول يا خوړل په حيله سره جايز کيږی ، نه رشوت ورکول يا اخيستل په مجبوريت سره تلقين کيږی

نو د خدای له پاره ، د ګناهونو پيټی مه درنوه

=--=

(۱۲۳)   هر يو قاضي يو

نن په هر مجلس او حتی دوه کسيزه خبرو اترو کی هم زموږ هر کس او ناکس په خپل سر وکيل دی ، قاضي دی ، مفتي دی او څارنوال دی . له ځانه قضاوتونه او فيصلې کوو . يعنی څوک قضاوت نه راځخه غواړي خو موږ پخپل سر قضاوت کوو

که موږ هر مجلس ته ځير سو نو وبه ګورو چی له بده مرغه زموږ قضاوتونه بيله محکمې دي او فيصلې مو بيله محاکمې دي

=--=

(۱۲۴)   اسلام يعنی څه ؟

يو چا د حضرت حسين (رض) څخه وپوښتل چی اسلام مختصراً راوپيژنه

هغه ورته وويل چی د خالق عبادت او د مخلوق خدمت دی

هم ذکر ، هم تسبيح ، هم استغفار او صدقه

رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلی دي

لا اله الا الله ویل صدقه ده . سبحان الله ویل صدقه ده . الحمدلله ویل صدقه ده . الله اکبر ویل صدقه ده . استغفرالله ویل صدقه ده

(صحیح مسلم ۱۰۰۷)

سبحان الله ، څومره ستر اجر ، وړیا ثواب او برکت

=--=

(۱۲۵)   انساني قضاوتونه

که ته نېک او ښه يې خو خلک دې بد وبولی تر دې ښه دی چې ته بد او غلط يې لاکن خلک دې ښه وبولی . ځکه د خالق قضاوت مهم دی نه د مخلوق

=--=

(۱۲۶)   فاسق او صادق

د دنیا تر ټولو « بده بایلنه » دا ده چی د یو چا په سترګو کی اوښکی ستا له لاسه وی . خو په دنیا کی

تر ټولو « ښه ګټنه » دا ده چی د یو چا په سترګو کی اوښکی ستا له پاره وی

نو ښه ګټندوی (صادق یا خادم) اوسه ، نه بد بایلونکی (فاسق او ظالم)

=--=

(۱۲۷)   قوت ، عاجزي او ژړا

حضرت علی (رض) ویلی دي : اودس د ځوانانو په رقم تازه کړه ، لمونځ د بوډاګانو په رقم وکړه او دعا د ماشومانو په رقم وکړه

=--=

(۱۲۸)   مور ، جنت مكان

جنت وايي : مور هغه هستي ده چې زه يي هم تر قدمونو لاندي يم

دا چې د مور تر پښو لاندی جنت دی ، نو د سر او زړه به يي څومره مقام وی

سبحان الله

=--=

(۱۲۹)   تجربه

که موږ تر ځان د يو شتمن په ليدو سره له خدايه د شکايت پر ځای تر ځان د يو غريب په ليدو سره له خدايه شکر وکړو نو پريشانی به مو حتمأ رفع او دفع سی

=--=

(۱۳۰)   خورا مهم تجارت

کله چې د دنيا د مفليسی څخه په تنګ سي او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وکړه ، يعنی صدقه ورکړه او امتحان يي کړه

ته به ووايې چې هيڅ نلرم ، څه شی صدقه کړم ؟! داسی نه ده بلکی ښه خبره هم صدقه ده ، ښه رويه هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسکا هم صدقه ده ، د ضرورت ورځی ته د يو ساتلي شي ورکړه تر ټولو ښه صدقه ده...... خو پام چې په صدقه کی ريا ونکړې

نو مه ناوخته کوه . صدقه ردِ بلا ده

=--=

(۱۳۱)   اخلاقي کنايه

ننني حالات خو داسی دي چی تر څو رښتيا بوتونه په پښو کوی ، درواغ بيا پر نيمه نړی را ګرځېدلی وی

استغفرالله ، څومره سرعت

=--=

(۱۳۲)   سترګه وَر ړوند

سترګی د دنيا هر شی ليدلی سی ، خو که پخپله په سترګه کی يو شی ننوزی نو هغه هيڅ نسي ليدلی

انسان هم د نورو عيبونه ښه ترا ليدلی سی خو که کوم عيب د ده وجود ته ننوزی هغه

هيڅ نسي ليدلی بلکی ړوند وی

په رښتيا چی د قرآنکريم له مخی ځينی انسانان سترګی لری خو ړانده دي ، غوږونه لری

خو کاڼه دي ، ژبه لری خو ګونګيان دي ! استغفرالله

=--=

(۱۳۳)   د استاد درناوی

امام ابو حنيفه (رح) په يو مجلس کی ناست و چی يو هلک راغی . امام صاحب د هغه هلک د عزت له پاره ورته ودريدی . چا پوښتنه ځنی وکړه چی امام صاحب ! څنګه د دې هلک مخي ته ودريدې ؟

امام صاحب ورته ووېل : دا زما د استاد زوی دی . يو وخت می د ده د پلار څخه يوه مسئله زده کړې وه . که زه د استاد تعظيم ونه کړم ، نو څنګه به د خپل علم څخه ګټه واخلم ؟

=--=

(۱۳۴) د تولنې ورانې او ودانې

د ډاکټر غلطي يو انسان له منځه وړی ؛

د انجينير غلطي يو تعمير (يا پُل...) له منځه وړی ؛

د قاضي غلطي يو کهول له منځه وړی ؛

خو د معلم غلطي جامعه له منځه وړی

هو ، معلم هغه روښانه شمع ده چې ځان ويلي کوي خو رڼا خپروي . نو د معلم زحمت د تولنې عزت دی

زه خپلو ټولو ښوونکو او استادانو ته (چې ژوندي دي) الهي رحمت او (چې وفات دي) الهي مغفرت غواړم

=--=

(۱۳۵) اکسيجن ستر نعمت

يو انسان د ژوندي پاته کيدو له پاره هره ورځ يو سلنډر اکسيجن مصرفوي چې بيه يې درې نيم زره روپۍ ده . د مياستې يې يو لک او پنځه زره روپۍ مصرف دی . د کاله تقريباً ۱۳ لکه روپۍ کيږی . اوس که د يو انسان ټول ژوند ۶۰ کاله وبولو نو په دومره موده کی به دا لګښت اته اويا (۷۸) مليونه روپۍ سی

خو الله تعالی دومره ګران بيه او حياتی ماده بالکل وړيا راکوي او موږ هيڅ نه خبروي .

« نو ته لا د الله تعالی کوم کوم نعمت نه منې »

=--=

(۱۳۶) پر الله تعالی هغه کسان ګران دي چی

دعا لری خو ادعا نلري ؛ روا لری خو ريا نلري ؛ وفا لری خو جفا نلري ؛ اخلاص لري خو اختلاس نلري ؛ عاجزي لري و لويي لري.

=--=

(۱۳۶) **ازلي دښمن**

ښايي ځينې کسان امريکا ، برتانيه ، روسيه ، اسراييل.... د بشر تر ټولو ستر دښمنان وبولې . خو دوی يوازې د انسان دا دنيا خرابولی سی . اصلي دښمن بل دی چې تر دوی ډير خطرناک دی . هغه کولای سي چې د انسان دنيا او آخرت دواړه خراب کړی

دغه ستر او خطرناک دښمن « ابليس » نوميږی چې لقب يې « شيطان » دی . دئ تر ټولو ستری وسلې او تجهيزات لری . آن يوه ثانيه هم د انسان سره له جنګه نه بېکاره کيږی

نو زموږ جنګ د دغه لعين دښمن سره فرض دی

=--=

(۱۳۷) **تاوان خپل ګټه د بل**

زموږ او ستاسو شتمني هغه ده چې آخرت ته يې وليږو . څه چې په دنيا کی راڅخه پاتيږی هغه زموږ نه ، بلکې د وارثانو مال دی

=--=

(۱۳۸) **الله تل په ياد لره**

دا مه هيروه

د خوښی او ښادی پر مهال ثنا او ستايل د (الله جل جلاله)

د سختی او بيچارګی پر مهال ميندل د (الله جل جلالة)

د آرامی او سوکالی پر مهال لمانځل د (الله جل جلاله)

د نا آرامی او بېقراری پر مهال توکل (الله جل جلاله)

د تشکرئ او مهربانی پر مهال يادول د (الله جل جلاله)

د عذاب او مصيبت پر مهال پناه لرل د (الله جل جلاله)

نو تل او په هر حالت کی الله مه هيروه چی الله هم تا هير نکړی

=--=

(۱۳۹) آسانه نسخه

دا کوښښ مه کوه چی تر نورو ښه سي ، بلکی دا کوښښ کوه چی تر پخوا ښه سي

تجربه يې کړه بيا وګوره

=--=

(۱۴۰) د (۷) ستر اهميت

اووه زموږ په ژوند او حتی عبادت کی ستر رول لری مثلاً

آسمانونه اووه دي ؛ په قرآنکريم کی همدا اووه اسمانونه هم اووه ځله ذکر سوي دي ؛

د قرآنکريم د لومړني سورت (الفاتحه يا الحمدلله) آيتونه اووه دي ؛

رنګونه اووه دي ؛

د هفتي ورځی اووه دي ؛

د اتوم مدارونه اووه دي ؛

پر کعبه اووه واره طواف کوو ؛

د صفا او مروا تر منځ اووه واره تګ راتګ کوو ؛

جمرات يعنی شيطان اووه ځله په شګو (وړو ډبرو) ولو او هر ځل اووه شګی وی ؛

د دوږخ دروازې اووه دي او ډير نور

ماخذ : قراني رياضی (۳۴۴ مخ) ؛ مؤلف : نثار احمد صمد واصفی ، ۲۰۰۹

=--=

(۱۴۱)   الله تعالی نن شاهد خو سبا قاضي دی

نو د ګناه څخه وبيرېږه هغه هم د شاهد په مخکی ، هغه شاهد چی سبا پخپله ستر قاضی دی او فيصله کوي

=--=

(۱۴۲)   توجه او پاملرنه

کله چی ټولنيزي رسنی مثلاً فيسبوک استعمالوو ، بايد جداً متوجه اوسو چی زموږ الفاظ زموږ اصلي څيره معرفي کوي او هم زموږ د کورنی تربيې نمايندګي کوي ، او هم زموږ اخلاقي مقام ټاکي

نو څومره بايد پام وکړو چی خپل شخصيت سم معرفي کړو

=--=

(۱۴۳)   علم او جهل

که زما علم ما ته د انسان سره مينه او محبت نسي راښودلی نو يو جاهل تر ما زر واره بهتر دی

(مولانا جلال الدين بلخي)

=--=

(۱۴۴)   پر ځان او ټولنه احسان

ځومره وخت چې پر نورو باندی په انتقاد کی مصرفوې ، هغومره وخت د خپل ځان په اصلاح کی مصرف کړه .
ځکه د نورو اصلاح ستا اختیار نه دی ، مګر خپله اصلاح دې په خپل اختیار کی ده

دا به دې پر ځان او ټولنه لوی احسان وی

=--=

(۱۴۵) **یوازی نن لرې**

ډاکټر عایض قرني څه ښه ویلی دي : ژوند په اصل کی همدا نن ورځ دی . پرون مړه سوې ده ،

سبا لا زوکړېدلې نه ده

نو همدا نن لرې چی ژوند لرې

=--=

(۱۴۶) **عقیده او حقیقت**

یو عالم ویلی دي : عقیده کیدای سی چی زما عقیده وی ، ستا عقیده وی ، د فلاني عقیده وی ؛

خو حقیقت نسي کیدای چی زما حقیقت وی یا ستا یا د فلاني حقیقت وی

حقیقت اصلاً د هیچا مربوط نه دی بلکی آزاد او د ټولو دی

له همدې امله خلک ټل د عقیدې په سر جنګیږی نه د حقیقت په سر

استغفرالله

=--=

(۱۴۷) **عواطف**

کله چی ګناه کار انسان وژرل ، نو پوه سه چی خپل پیغام یې تر الله تعالی پوری ورساوه

مګر کله چی د چا په سترګو کی قحطي راغله نو پوه سه چی زړه یې سخت سوی دی . ظالم دی ، ترې ګوښه سه او احتیاط ورسره کوه

=--=

(۱۴۸) ستا یې له خیره چی ناحقه ویاړې ؟

که ته ښکلی یې مه پرې نازیږه ، ځکه دا ښایست خو تا پخپله نه دی جوړ کړی ؛

که ته د یو خاص قوم یا نسل څخه یې په دې هم فخر مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی اختیار کړی ؛

که ته د یو شتمن یا واکمن اولاد یې په دې هم ویاړ مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی ګټلی

نو ستا کمال دا دی چی په اخلاقو دې وویاړه ، په لیاقت دې وویاړه ، په خدمت او صداقت دې وویاړه چی دا به ټول تا پخپله ګټلی وي . همدا د اسلام لارښوونه او غوښتنه ده

=--=

(۱۴۹) فکر او شکر

پریشاني او آساني د یوې سکې دوه مخه دي . دواړه د انساني ژوندانه حتمي اجزا دي . نو په پریشاني کی فکر او په آساني کی شکر کوه

=--=

(۱۵۰) خورا مهم تجارت

کله چی د دنیا د مفلیسی څخه په تنګ راسي او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وکړه ، یعنی صدقه ورکړه . امتحان یې کړه

ته به ووايې چې هيڅ نلرم ، څه شی صدقه کړم؟! داسی نه ده ، ښه خبره هم صدقه ده ، ښه عمل هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسکا هم صدقه ده

=--=

(۱۵۱) **وخت راتيېنګوه**

همدا نن ستا هغه سبا دی چې پرون ورته په طمع وې . نو ځان د پرون او سبا تر منځ مه ځوړند کوه ، بلکی څو ثانيې يا څو دقيقې يا څو ساعته وروسته به همدا « نن » هم درڅخه « پرون » سی

=--=

(۱۵۲) **ډير بې انصافه نه يو ؟**

که ټلويزيون خراب سی وايي ماشومانو خراب کړ ؛ خو که ماشومان خراب سي وايې ټلويزيون خراب کړل

په دوارو حالاتو کی ملامت موږ پخپله يو ، خو پر معصومو کوچنيانو يې تاوانوو

نو هر څه مو همداسی وبوله . ښايی اصلی علت يې زموږ بې باکي وی ، يا بې غوري وی ، يا بې وسي وی چې داسی حالت رامنځته سوئ وي

=--=

(۱۵۳) **د جاهل ضديت**

په يوه دليل می څلويښت پوهان قانع کړل ؛ خو په څلويښت دليله می يو جاهل هم قانع نکړ

(مولانا جلال الدين بلخی)

=--=

(۱۵۴) ودرېږه او شا ته وګوره

د غلطيو په منلو ، زړه سَمَوَلو او ګناه پرېښودلو کی ځنډ مه کوه ، ځکه لاره چی څومره اوږدېږی راستنېدل هغومره ګرانيږی

=--=

(۱۵۵) د ناپوهانو حق

متل دی چی د عقل وږی او د پيسو موړ نسته . علما وايی چی پر موړ ناپوهان درې حقونه لري

لومړی ـ صبر او زغم : د هغوی هر ډول ناوړه چلند به زغمئ او تحمل به کوئ

دوهم ـ شفقت او مهرباني : که د هغوی څخه کوم غلط او ناسم کار ووينئ نو د کرکې پر ځای به شفقت پر کوئ

دريیم ـ لارښوونه او متوجه کول : د هغوی دريیم حق دا دی چی سمه لارښوونه به ورته کوئ ، خير دی که هغوی يې مني يا نه

هو ، که موږ او تاسو دا مجربه نسخه د هری ورځی تلن لاره وګرځوو ، يعنی د ناپوهانو حق ادا کړو ، نو دنيا او عقبا به مو ځلانده وی

=--=

(۱۵۶) د سولې آرمان

سوله د هوا د تنفس په شان هر انسان ته ستر اهميت لري . « او سوله ښه ده » (النسأ ۱۲۸) . که د اسلام مبارک لفظ ريښنه وڅېړل سي نو د عربي ژبې د « سِلم » څخه اخيستل سوی دی ، چی د سولې او امن معنی لري . نو ځکه اسلام د سولې او امن دين دی

په لغوي معنی سوله او امن سم والي ، کره والي ، د دوو خواوو تر منځ د دښمنی پای ته رسولو او پخلا کولو ته وايي. د ادبي پلوه سوله روڼا ده ، سپينه ورځ ده ، سمسورتيا ده ، شتمني ده ، نيکمرغي ده ، ښيرازي ده ، آرامي او سوکالي ده ، سرلوړي ده ، خپلواکي ده او ټولواکي ده . نو د ژوند اخيستلو پر ځای ژوند ژغورل پکار

دی

د همدغسی حقیقي سولې په امید

=--=

(۱۵۷) **د سولې آرمان**

سوله د هوا د تنفس په شان هر انسان ته ستر اهمیت لري . « او سوله ښه ده » (النسأ ۱۲۸) . که د اسلام مبارک لفظ ريښنه وڅېړل سي نو د عربي ژبې د « سِلم » څخه اخيستل سوی دی ، چی د سولې او امن معنی لري . نو ځکه اسلام د سولې او امن دين دی

په لغوي معنی سوله او امن سم والي ، کره والي ، د دوو خواوو تر منځ د دښمنۍ پای ته رسولو او پخلا کولو ته وايي. د ادبي پلوه سوله روڼا ده ، سپينه ورځ ده ، سمسورتيا ده ، شتمني ده ، نيکمرغي ده ، ښيرازي ده ، آرامي او سوکالي ده ، سرلوړي ده ، خپلواکي ده او يولواکي ده . نو د ژوند اخيستلو پر ځای ژوند ژغورل پکار دی

د همدغسی حقیقي سولې په امید

=--=

(۱۵۸) **د دعا اړتيا**

يو چا د کوم بزرگ او زاهد څخه وپوښتل چی که زموږ قسمت له مخکی څخه لا ليکلی وی ، نو د دعا کول څه ضروري او حتمی ده ؟

شيخ ورته وويل چی کېدای سی ستا په قسمت کی همدا ليکلي وی چی کله يې وغواړې نو درکول سي

سبحان الله

=--=

(۱۵۹)   د انسان او رحمان رضايَيت

یو پاچا د نصیحت او پند اوریدلو ډیر شوقی و . نو یو متقي او بزرګ ته يې وویل چی داسی نصیحت راته وکړه چی انسان او رحمان دواړه راڅخه راضي سی

عالم ورته وویل چی ډیره ساده خبره ده او هغه دا چی د ورځی فقیرانو او محتاجانو ته کومک ورکوه چی انسانان درڅخه راضي سی او د شپي پخپله د الله تعالی څخه فقر کوه چی الله تعالی درڅخه راضي سی

هو ، دا نو دنیوي او اخروي برى دى . الله تعالی دې يې د هر شتمن ، هر سیاست وال او هر لوړچارې په نصیب کړى، آمین

=--=

(۱۶۰)   رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي

د هر خاین له پاره به د قیامت په ورځ یوه جنډه وى چی د هغه د خیانت د نښې په توګه به

(يي پر شا) نصب وى (صحیح بخاري (۳۱۸۸)

استغفرالله ، څومره به رسوا او ذلیل وى

=--=

(۱۶۱)   فاني ژوند

حضرت علی (رض) فرمایلی دي چی ژوند فقط دوې ورځی دى . یوه ورځ ستا په ګټه او بله يې ستا په زیان ده

نو په هغه ورځ چی ستا په ګټه ده « غرور » مه کوه او په هغه ورځ چی ستا په زیان ده « صبر » کوه

په ریښتیا چی د بریالیتوب عملی نسخه ده

=--=

(۱۶۲) د حالاتو جبر

ځینی وختونه پته خوله اختیاري نه بلکی مجبوري وی ، ځکه چي درواغ ویل نه غواړې خو رښتیا بیا ویلی نسي

=--=

(۱۶۳) اخلاقي کنایه

اسلام (یعنی قرآن او احادیث) راته وایی چی په محشر کی به یو د بل په غم کی هیڅوک هم نه وی بلکی هر څوک به صرف د ځان په غم کی وی

متأسفانه خلکو خو همدا اوس لا دغسی حالت راپیل کړی دی

استغفرالله

=--=

(۱۶۴) یو عالم څه ښه ویلی دي

که ظالم او مجرم ته د هغه د ظلم او جرم سزا ورنکړه سي نو هغه سزا به پر ګرده تولنه تقسیم کیږی

استغفرالله

=--=

(۱۶۵) تلپاته معجزه

په نړی کی هیڅ داسی کتاب نسته چی ۱۴ پیړی دې په دومره اصلی او خالص حالت کی ساتل سوی وی لکه قرآنکریم

سبحان الله

=--=

(۱۶۶)   د مځکی د سطحی او بطن فرق

عجیبه دنیا ده . په ژوند کی د ټولو انسانانو نومونه او لباسونه بیل بیل وی . یو شتمن وی بل غریب ، یو بې مقامه وی بل لوی مقامه ؛ یو انجینیر وی بل ډاکتر ؛ یو استاد وی بل شاګرد ؛ یو سوداګر وی بل سوالګر

خو تر مړینی وروسته د ټولو یو نوم وی : مَیَت (یعنی مړئ) یا جنازه

د ټولو یو ډول قبر وی ، د ټولو یو ډول کفن وی ، د ټولو یو ډول لحد وی هغه که شاه دی یا ګدا

په رښتیا هم تر مځکی لوړ او تر مځکی لاندی یوه او بله دنیا ده ، خو واټن یې فقط یو نیم متر دی

=--=

(۱۶۷)   ذهني زوال

د احسان او ښېګڼي په کولو سره ټوله چُپ وی . خو که دې کومه غلطي وکړه نو حتی ګونګی هم پر خبرو راځي

استغفرالله

=--=

(۱۶۸)   عجیبه دوولس

دا هم د (۱۲) په باره کی لنډ او جالب معلومات

ورځ ۱۲ ساعته ده ؛ شپه ۱۲ ساعته ده ؛ کال ۱۲ میاشتی دی ؛ سبحانه و تعالی ۱۲ حروفه دی ؛

القرآن المجید ۱۲ حروفه دی ؛ لا اله الا الله ۱۲ حروفه دی ؛ محمد رسول الله ۱۲ حروفه دی ؛ ابوبکر الصدیق ۱۲ حروفه دی ؛ عمر ابن الخطاب ۱۲ حروفه دی ؛ عثمان ابن عفان ۱۲ حروفه دی ؛ علی بن ابی

طالب ۱۲ حروفه دی او داسی ډیر نور . سبحان الله

=--=

(۱۶۹)   د طبیب خبرتیا

زه په ټولو مخلوقاتو کی د غوایی ښخه ډیر بیریږم . ځکه ، هغه عقل نلری خو ښکر لری

(ابن سینا)

=--=

(۱۷۰)   کامل ایمان

د نوح (ع) زوی په جهنم کی ؛ د ابراهیم (ع) پلار په جهنم کی ؛ د لوط (ع) میرمن په جهنم کی ؛

د رسول الله صلی الله علیه وسلم اکا ابولهب په جهنم کی . خو د فرعون غوندی عظیم کافر میرمن آسیه په جنت کی

دا چی ثوک د چا څه دی ، الله تعالی یې پروا نه کوی بلکی الله عزوجل یوازی د شِرک او کفر ښخه پاک ایمان ته اهمیت ورکوی

=--=

(۱۷۱)   د غوسي ختمَوَل

پیغمبر علیه السلام فرمایی : ما ته یوه داسی کلمه معلومه ده که یې غصه کونکی ووایی نو غصه به یې لیری سی . که هغه « اعوذ بالله من الشیطان الرجیم » ووایي

(صحیح بخاري ۶۱۱۵)

=--=

(۱۷۲)   دنیاداري او بې غوري

موږ چې کله د يو چا واده يا ښادئ ته ورځو نو د پيسو يو پاکټ د ځان سره اخلو او ورکوو يې . خو که مو يو دوست په روغتون کې په ناوړه روغتيايي حالت کې بستر وی ، يا هلته بې کسه پروت وی نو د پيسو پاکټ نه ور وړو (بلکې احياناً ميوه يا کيڼئ ور وړو) ، حال دا چې هغه او کورنئ به يې پيسو ته سخت اړ وی

عجيبه ده ، هلته دنیاداري او دلته بې غوري ! همدا دود بايد پيل او عام کړو

=--=

(۱۷۳)   جابران او ظالمان

زموږ په ټولنه کې تر ټولو بد او ظالم انسان هغه دی چې نور خلک يې له بيرې احترام کوی

استغفرالله

=--=

(۱۷۴)   له مرګه ويره

اصلی او واقعی مسلمان هيڅکله د مرګ له ياده نه بيرېږی ،

دا ځکه چې مرګ حق دی او د حق منل پر هر مسلمان فرض دی . او بل دا چې يو مؤمن ځکه

د مرګ له ياده نه بيرېږی چې اسلامي ارکان او فرايض يې پر ځای کړي وی

خو د دې برعکس د مرګ له ياده هغه کسان بيرېږی چې اسلام يې خورا لږ او يا هيڅ نه وی

عملي کړی ، نو دغسی انسان د خپلو ګناهونو له امله د مرګ له ياده بيرېږی

=--=

(۱۷۵) **د ځان جاسوس**

احمق او کم عقل انسان ځان ته ضرر او نورو ته ګټه رسوي ، يعنی ځان په لوی لاس د بل په واک کی ورکوی . پس د ځان جاسوس دی

=--=

(۱۷۶) **انحرافي لورئ**

موږ ډيرئ د افراط په غيرو ورغلي يو که هغه اختلافات دي ، که الزامات دي او که احساسات دي . نو اختلافات بايد د نظرياتو سره وی نه د شخصياتو سره ، او د هغه وضاحت په دليل سره وکړو نه په تذليل سره

=--=

(۱۷۷) **اول ځان بيا جهان**

که سمون او بدلون ونکړو ، نو ډوبيږو او ختميږو . پس د غرقېدو د مخنيوي له پاره بايد اول په ځان او خپل ژوند کی بدلون راوړو ، نه په نورو کی . خو موږ اول نور بدلوو

=--=

(۱۷۸) **مهمه باريکي**

يو عالم څومره مهم راز ويلی دی : عمل (کردار او سلوک) يوازينی هغه نيالګی دی

چی تخم يې « د مځکی پر مخ » او ميوه يې « تر مځکی لاندی » حاصليږی

سبحان الله

=--=

(۱۷۹) د درواغو تعفن

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : کله چي څوک درواغ وايي نو د درواغو د بد بويی څخه

يی (د رحمت) ملايکه يو ميل ليري ځي (ترمذي ۱۹۷۲)

استغفرالله

=--=

(۱۸۰) مُستريح او مُستراح

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : « کله چی مومن بنده وفات سی نو د دنيا د زحمتونو څخه د مړينی په ذريعه راحت حاصلوي [مستريح سی] . خو فاجر انسان چی مړ سی نو د هغه له لاسه ښاروته ، (بندګان ، ونی او حيوانات راحت سی [مستراح سی] . » (صحيح بخاري ۶۵۱۲

څومره ستر حقيقت ! نن موږ عملاً ګورو چی هر نيک شخص په خپل وفات سره د دنيوي بدمرغيو او زحمتونو څخه نجات مومي خو د بدعمله ، شرير او ظالم انسان په مړينه سره اولس او مظلومان د هغه له شره بېغه سی

مګر نن ډيرئ کسان د « مړه شرير » ستاينه کوی خو « مړ مومن » غندي ، استغفرالله

=--=

(۱۸۱) متوجه اوسه

که خپل نفس د خير په کارونو کی لګيا نکړې ، نو هغه به دې ضرور د شر په کارونو کی بوخت کړی

(اشفاق احمد)

=--=

(۱۸۲)   نا امني

تر ټولو بد وطن هغه دی چې وطنوال يې په امن کی نه وی (حضرت علي رضي عنه)

نو يا لويه خدايه ! بد ترين وطن مو بهترين وطن کړه ، آمين

=--=

(۱۸۳)   له غمه بې غمئ

رسول الله صلی الله عليه وسلم چي به کله د يو غم يا مصيبت سره مخامخ سو نو نفل لمونځ به يې کاوه .

(رواه احمد او ابو داود)

نو راځی چی موږ هم دغم غلطولو دغه بهترينه طريقه خپله کړو

=--=

(۱۸۴)   ترخه حقايق

که يو چا د بل په صداقت کی شک کاوه نو دا دروغجن دی ، که نه صادق دی ؛

که يو چا په مجلس کی په هره موضوع کی ځان هرکاره او پوه باله نو جاهل دی ، که نه عالم دی ؛

که يو چا پر بل ډيره بد ګوماني کوله نو په زړه تور دی ، که نه په زړه پاک دی

همدا زموږ د ټولنی يو څو ترخه حقايق دي

=--=

(۱۸۵)   د زړه داړ او سکون

پيغمبر عليه السلام فرمايى : هر وخت چي دې اراده وکړه چي د يو چا عيب بيان کړې ، نو خپل عيبونه در په ياد کړه

(صحيح بخاري)

=--=

(۱۸۶) د علم انفلاق

د يو عارف څخه يې وپوښتل چی علم کله ماتيږی او کميږی ؟

ول کله چی ملنګ يا درويش فقر وکړی ، شاعر غرض او مرض ولری ، ملا تاجر او کاروباري سی ، پوه او عالم د دنيا شوقي سی نو دا هغه وخت دی چی علم به تجزيه کيږی

=--=

(۱۸۷) عظيم نعمتونه

د بدن هر غړی ستر نعمت دی . مثلاً زړه يو اتومات ماشين دی چی نه چارجېدل غواړی نه تيل غواړی ، نه موبلايل غواړي ، نه برق او نه ګاز غواړی چی په وچليږی . زړه هره ورځ يو لک ، درې زره او شپږ سوه اتيا (۱۰۳۶۸۰) واره غورځی او ضربان کوی

همدا رنګه سترګی ، پزه ، غوږونه ، ژبه ، سږي ، پښتورګي ، معده ، کولمي ، اينه ، تورئ او هر غړی مدنظر ونيسه چی څومره ستر نعمتونه دي . دا ټول وړيا دي ، پخپله کار او خدمت کوی

!فَبِأَيِّ آلاء رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

=--=

(۱۸۸) ستر احسان

که یو چا ته داسی جمله ووایې یا داسی خبره وکړې چی له امله یې هغه شخص الله تعالی ته یو څه ورنږدې سي او بدي یې یو څه لږ سی ، نو په نن عصر کی دا یوه ستره نیکي ده چی د هر چا نه په نصیب کیږی

څومره آسانه ! بس یوه پاکه اراده غواړی

=--=

(۱۸۹) شا گرځ

کله چی دې گناه ته زړه وسی نو دا د دې دلیل دی چی الله تعالی درڅخه ناراضه سوی دی . نو ژر « یُوو ټرن » وکړه یعنی بیرته راوگرځه

اخ ، د ژوند خاطرې

کله کله د هغو ورځو په باره کی خاندو چی ژړل به مو .

خو کله کله بیا د هغو ورځو په باره کی ژاړو چی خندل به مو

(هاروکی موراکومی)

=--=

(۱۹۰) دا ولی ؟

دا ولی ډېر خاندو مگر لږ خوشحاله یو ؟

خورا ډېر درواغ وایو خو بیخي لږ نتیجه اخلو ؛

بل ته لاره ښیو خو پخپله بې لاري یو ؛

جنگ ډیر بد گڼو خو سوله په جنگ راولو ؛

غیبت مو عادت کړی ، عبادت مو بدعت کړی دئ

ځواب یې الذاریات ۵۶ او طه ۱۲۴ راته وایی

=--=

(۱۹۱) د معاشرت له آدابو څخه

د یو کور پر دروازه داسی ښکلې جمله لیکلې وه : دا چی زنګ دې ووهه ، لږ صبر خو وکړه . دننه ناست انسان راروانیږی نه دا چی را الوزی

=--=

(۱۹۲) عجیبه ده ؟

زموږ پر خپل بدن ماران او لړمان ځوړند دي خو پروا نه کوی ، مګر د بل له بدنه د مچ او غوماشی د شړلو په فکر کی یو (خپل لوی عیب هیڅ خو د بل کوچنی عیب هر څه .) استغفرالله

=--=

(۱۹۳) پخه او کره وینا

انګریزی متل دی چی وایی هغه څه وکړه چی صحیح (حقیقت) وی او هغه څه مه کوه چی آسانه وی ، یعنی

Do what is right, not what is easy

=--=

(۱۹۴) الهي رحمت

د ابن سینا څخه یې وپوښتل چی ژوند څنګه دربانډی تیریږی ؟

ده ورته وويل چی د ګناه کاری سره سره د الله تعالی دومره نعمتونه راباندی اوري چی نه پوهيږم د الله تعالی شکر د څه له رويه ادا کړم ، آيا د نعمتونو پر ډيروالي يې او که د ګناهونو پر تيروالي يې ؟

سبحان الله

=--=

(۱۹۵) يو عالم څه ښه ويلی دي

زما په ليکلې خبره هر څوک نه پوهيږی . دا ځکه چی زه احساس ليکم خو هغوی الفاظ لولی

=--=

(۱۹۶) نوې بت پرستي

ځانپالنه (يا شخص پالنه) تر بت پرستی هم خطرناکه ده . ځکه ، بت دماغ نلري چی خراب سی (او ظلم وکړی) . خو کله چی د انسان عبادت وکړې (يعنی د ظالم امر په پټو سترګو او بيله روا دليله عملی کړې) ، نو هغه به ضرور فرعون سي . دا هغه تريخ حقيقت دی چی روزمره يې وينو که هر جنګسالار او توپک سالار هم دی

د دې بت پرستی سبب پيسه يا عُقده يا عقيده ده . دا نوې بت پرستي ډيره خطرناکه ده

=--=

(۱۹۷) د برکت لړبنت

پخوا به ساعت د يو يو چا سره و ، خو وخت به د ټولو سره وو ؛ نن برعکس ساعت د ټولو سره سته خو وخت د هيچا سره نسته

=--=

(۱۹۸)　الهي سزا

د هغه انسان د خاموشی یا پټي خولې څخه وبیریږه چی تا یې زړه آزار کړی دی خو هغه هیڅ نه وایی یا هیڅ نسي کولای مګر هر څه الله تعالی ته پرېږدي . نو خبردار اوسه چی الله تعالی یې هم ژر یا وروسته بدله درڅخه اخلی

=--=

(۱۹۹)　د اضدادو مقابله

مصیبت د لوړ څخه راځی او دعا د کښته څخه ورځي . کوم یو چی پیاوړی وی ، هغه یې ګټی

=--=

(۲۰۰)　ننني دوستان

که یو چا ته اضافه له هغه ارزښت ورکوې چی ورته « لازم » وی ، نو ځان ته اضافه له هغه تاوان رسوې چی درته « لازم » وی ! دا چی بوغی (فوقانه ـ غباره) دربانډی چاودي مه خښميږه . پخپله دې تر حد زياته هوا ورکړې وه

=--=

(۲۰۱)　د ضمیر صیقل

حقیقت او صداقت یوازینی هغه سِکه ده چی د دنیا په هر مکان او دکان کی ډیر ارزښت او چلښت لری .

امتحان یې کړه

=--=

(۲۰۲)   پر ښو تلوار پر بدو تأمل

د نن کار سبا ته مه پرېږده . متوجه اوسه چې کله نه « بل ځل » راځی ، نه « وقفه » راځی ، نه « بل وخت » راځی او نه هم « بیا » راځی . نو له همدې موقع او فرصت څخه ګټه واخله داسی نه چې ناوخته سی

=--=

(۲۰۳)   د حلال برکت

مالک بن دینار (رح) فرمایلی دي : که څوک تر یوه حرام دینار تیر سی نو دا هغه لره تر یو لک دینارو صدقه کولو هم ښه دی

=--=

(۲۰۴)   رښتیا او درواغ

رښتیا حق دی او درواغ ناحق دی . رښتیا د انسان تر پیدایښت پخوا لا موجود وو ، خو درواغ موجود نه وو . یعنی حقیقت طبیعی دی خو درواغ مصنوعي دی

پس ویلی سو چی حقیقت شتون لری خو درواغ اختراع کیږی

=--=

(۲۰۵)   زما خوب

پرون یو دوست پسله ډیر وخته ولیدلم او راته وې ویل چی دا څومره زوړ سوی یې . ما ورته وویل چی زه څکه د دې « الهي نعمت » څخه شکایت نه کوم چی ډیر خلک ترې محروم سوي دي

=--=

(۲۰۶) نا ارامه انسان

انسان کالي بدلوي ، کور بدلوي ، دفتر بدلوي ، دکان بدلوي ، موټر بدلوي ، لوازم او سامان بدلوي ، دوستان بدلوي ، حتی اړیکی او خپلوۍ بدلوي خو بیا هم پریشانه او نا آرامه وی . دا ولی ؟

ځکه چی خپل خوی او عادت نه بدلوي

=--=

(۲۰۷) اصلی او دایمی سکون

ما ورڅخه وپوښتل چی سکون چیری دی ؟ هغه کرار په لاس کی قرآنکریم راکړ او راته ویې ویل چی دغه دی

سبحان الله

=--=

(۲۰۸) باطني سمون

که هګی له دباندی څخه ماته سی نو ژوند یې ختمیږی خو که له دننه څخه ماته سی ژوند یې پیلیږی . نو مثبت او رغنده بدلون تل له دننه څخه وی . راځی چی موږ هم خپل باطن اصلاح کړو . ځکه چی رغنده کار تل له دننه راپیلیږی او دباندی بشپړیږی

=--=

(۲۰۹) تعمق

پوهول او پوهیدل ډیر فرق لری او دواړه ډیر مشکل

=--=

(۲۱۰)   لا تر کله ؟

همدا اوس دې پر تېر عمر او ګناهونو د الله تعالی څخه مغفرت وغواړه . د توبې په سپېڅلو اوبو ځان ومينځه

ملاقات نږدې دی او هره شېبه امکان لري چې الله تعالی دې خپل حضور ته وغواړي . نو ښه نه ده چې په خيرنه او دوړنه څېره يې په وړاندې ودرېږې . که ته وغواړې يا نه ، که دې خوښه وی يا نه ، دا لحظه او دا صحنه حتمأ درباندی راځی .

اوس هم وختی دی . ساه لا چليږی . پلمې بندی کړه . نن د عمل ورځ ده ببله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده ببله عمله

=--=

(۲۱۱)   شتمن فقير

کله چې ته وصيت پانه ليکې (يا شفاهي وصيت کوې) ، آيا خبر يې چې يوازينی څوک چې ستا د مال او دولت !يا جايداد څخه محروم پاتيږي ، هغه ته پخپله يې ؟

چا ته خپل سهم پرېږدې ؟ آيا هغه اولاد ته چې ډېر ژر به دې هير کړی ؟ که هغه اولاد ته چې ستا د سهم يوه سلنه به هم نه درپسی خيراتوي ؟

نو اوس هم وختي دی او لا ژوندی يې ، ستا د خپل سهم زياته برخه صدقې ته وقف کړه ، داسی نه چې ناوخته سی ! آيا پوهيږې چې صدقه خورا افضل عبادت دی ؟ نو ولی يې ضايع کوې ؟

ولی دا کار هغه اولاد ته پرېږدې چې د دنيا په کارونو کی تر غوږونو پوری ډوب دی ؟ که همداسی ونکړې نو (يوه سه چې شتمن فقير يې (يعنی دلته شتمن او هلته فقير

=--=

(۲۱۲)   زموږ د ټولنی دوه ترخه حقايق

ځينی کسان هر څه لری ببله لياقته ، خو ځينی بيا هيڅ نلري ببله لياقته

=--=

(۲۱۳) سید جمال الدین افغاني څومره کره او پخه خبره کړې ده

غریب او مسکین عالم په خپله پوهه سره غني دی ، خو جاهل غني د خپلي ناپوهی له امله غریب او مسکین دی

=--=

(۲۱۴) ځان خوځول

د نن کار سبا ته مه پرېږده او ځان ته حرکت ورکړه

آیا د کامیابی او ناکامی دغه باریکي ته مو پام دی ؟

د بریالیو انسانانو له پاره په اوونی کی اووه « نن » موجود دي ،

«خو د ناکامو انسانانو له پاره بیا اووه « سبا

=--=

(۲۱۵) له دوبیدو ډډه وکړه

ځان خوشحاله ساته . ځکه په تشویش یا پریشانی سره د پرون مشکل قطعاً نه حلیږی بلکی د نن سکون هم له منځه ځي او د یو مبهم سبا په غیږ ورځي

=--=

(۲۱۶) **د خلکو امتحانول**

که د چا صبر او حوصله ازمايې نو انتقاد پر وکړه ، بيا وګوره

که د چا اخلاص ازمايې نو مشوره ځنی وغواړه ، بيا وګوره

که د چا غرور او ځانپالنه ازمايې نو خبره يې ومنه ، بيا وګوره

که د چا خوی او خصلت ازمايې نو سفر ورسره وکړه ، بيا وګوره

او که د چا سخاوت ازمايې نو پور ترې وغواړه ، بيا وګوره

=--=

(۲۱۷) **ابن تيميه (رحمه الله) ويلی دي**

هغه عالم دی هلاک سي چی د جاهل د پوهولو ښخه ډېره کوي او هغه جاهل دی هم هلاک سی چی د عالم له خولی حق نه قبلوي

=--=

(۲۱۸) **له فتنو او جنجالو ځان ساتنه**

آيا د چُپ والي يا خاموشی اهميت درمعلوم دی ؟

خاموشي ستر نعمت دی په تيره کله چی : اختلافات ډير وی ، آوازونه لوړ وی ، شخړی لاينحله وی ، علم لږ وی ، او دليل بې وسه او بې کسه وی

=--=

(۲۱۹) **انسان ثابت حالت نلری**

داستایوفسکی څه ښه ویلی دي : هر پرهیزګار یوه سابقه لری او هر ګناه کار یوه اینده لری . نو ژر قضاوت مه کوه

=--=

(۲۲۰) **د غیبت او حسد پیوستون**

علما وایی چی انسانان په درې دلیلونو سره تر شا خبری درپسی کوی یا ستا غیبت کوی

لومړی ـ کله چی ونسي کړای ستا دریځ ته ورسیږی یا ستا حالت ولری ، نو تر شا خبری درپسی کوی

. دوهم ـ کله چی هغه څه ونلري چی ته یې لرې ، نو دې غیبت او پس ګویي کوي

دریيم ـ کله چی وغواړي ستا په رقم ژوند غوره کړی یعنی ستا تقلید وکړی خو نه یې سي کولای ، نو غیبت او تر شا خبری درپسی کوی

دي ته د غیبت او حسد پیوستون وایی . راځی چی اوس نو د همدې فارمول پر اساس خپلو ځانو ،

خپلو دوستانو او خپلو مجلسیانو ته وګورو او هر یو جلا جلا و ارزوو . ښایی هیڅوک یا خورا لږ

څنی خلاص وی

لا بیا هم نه ترې منع کیږو ؟ استغفرالله

=--=

(۲۲۱) **بل مه ترټه**

زموږ د ناکامی اسباب تل زموږ په دننه کی وی خو موږ یې د بل په وجود کی لټوو او هر بد پر نورو تاوانوو.

همدا مو یوه لویه تولنیزه ستونزه ده

=--=

(۲۲۲)   تولنیز انحراف

دا څومره تهمتونه او لفظي ګوزارونه روان دي . خو تریخ حقیقت دا دی چې موږ دومره کوښښ او هلی ځلی د ځان د سمون او بدلون له پاره نه کوو څومره چې تر ځان د نورو د غلط ثابتولو له پاره یې کوو

=--=

(۲۲۳)   رازداره اوسه

یو څوک چې تا ته خپل راز وایی ، خپل عزت او امانت در سپاري . نو خیانت مه پکښی کوه

=--=

(۲۲۴)   کثیف او نجس عمل

یو ځل خو سترګی پټی کړه او داسی فکر وکړه چې د مړه انسان سرې او تازه غوښی ژوېي او په خوله کی یې اړوې را اړوې . تر شونډانو دې د دې غوښو وینی څڅیږی ، او د سرو غوښو ټوټي دې په غاښونو کی یو څه هم بندی وی

دا مهال به دې سترګی څومره سرې وی ، زړه به دې څومره ډېره وی ، څیره به دې څومره وحشی وی او حالت به دې څومره شهواني وی . دا به څنګه نجس او ناولی عمل وی ، ها ؟

آیا دغسی کرغیړنه صحنه دې خوښه ده ؟ که ځواب مثبت وی نو ښه ډیر غیبت کوه

که نه ، اوس هم وختي دی او قسم واخله چې نور به غیبت نه کوم . د غیبت اورېدل هم په غیبت کی شامل دی ، منع یې کړه یا ترې روان سه . دا به نو د ځان ، کورنی او ټولنی سره ستا نیکي وی . ولی دغسی وړیا احسان او نیکي نه کوې ؟

=--=

(۲۲۵)   ودرېږه او وګوره

لا تر څو به زمانه ترټي ؟ دا يې حل لاره نه ده . متل دی چې له مردارو اوبو خپل کالي راټول کړه

د زماني څخه شکايتونه مه کوه . بلکی خپل ځان بدل کړه چې الله دې روان حالت بدل کړی

(الرعد ۱۱)

=--=

(۲۲۶)   خورا ستر او خورا کوچنی

يو عالم ويلی دي :

تر ټولو ستر امتحان اخيستونکی الله جل جلاله دی او تر ټولو کوچنی امتحان ورکونکی

د الله جل جلاله بنده دی

خو موږ لا بيا هم ؟

=--=

(۲۲۷)   اول د ځان سمون

يو عالم څه ښه ويلی دي : يواځينی څوک چې ته بايد تر هغه ښه او غوره سې ، هغه د پرون ورځې ته خپله يې

=--=

((۲۲۸   د ځوانانو مسؤليت

دا صحيح ده چې ځوانان د روان بد حالت مسؤليت نلری ، ځکه په همدې بدو حالاتو کی زوکېدلي او لوی سوي دي . مګر د همدې حالاتو د سمون او د فکرونو د تسکين مسؤليت لری

=--=

(۲۲۹) **په ګرېوان کی وګوره**

کافر چی ووينې نو د اسلام پر نعمت د الله حمد او ثنا ووايه ؛

فاجر او ګناه کار چی ووينې نو پر تقوا باندی د الله حمد او ثنا ووايه ؛

جاهل چی ووينې نو د علم له امله د الله حمد او ثنا ووايه ؛

ناروغ او مبتلا چی ووينې نو د عافيت له امله د الله حمد او ثنا ووايه

په ګرېوان کی وګوره ! ړوند د دنيا د ليدلو ، کوڼ د اوريدلو ، ګوډ د يو ګام اخيستلو او ګونګی د يوې خبری کولو ارمانجن دی

خو ته ليدلای سې ، اوريدلای سې ، تللی سې او ږغيدلای سې

لا د الله شکر نه ادا کوې او نور اضافي او تجملي شيان هم غواړې ؟

=--=

(۲۳۰) **غرضي دنيا**

د ژوند تر ټولو ستره اشتباه می دا وه چی فکر می کاوه که په چا غرض ونکړم نو هغوی به می پر آرامه پرېږدي

(وودي آلن)

=--=

(۲۳۱) **ځان ارزوَنه**

شیخ الاسلام ابن تیمیه (رح) څه ښه فرمایلی دي : « مومن په حق خبره راضي وی که یې په ګټه وی که یې په زیان ؛ خو باطله خبره یې ناخوښه وی که یې په ګټه وی که یې په زیان ! »

خو موږ ؟

=--=

(۲۳۲) الهي تړاو او دعا

دا څومره ښه احساس دی چې کله د الله تعالی سره د خپل زړه خبره کوو نو هغه له مخکی څخه لا ښه پرې خبر وی خو بیا یې هم زموږ څخه ویل غواړی

=--=

(۲۳۳) ننني انسانان

د یو حکیم څخه یې وپوښتل چې دا آسمان ولی داسی شین او صاف دی ؟

هغه ورته وویل دا ځکه چې انسانان هلته نسته

=--=

(۲۳۴) انسي شیطان

د نورو هغه عیبونه مه څرګندوه چې الله تعالی په پرده کی پټ ساتلی دي . یعنی د الله تعالی په اراده او فیصله کی مداخله مه کوه او له ځانه انسي شیطان مه جوړوه

=--=

(۲۳۵) نابللی میلمه

دا داسی بې پروا میلمه دی چې د سهار او ماښام خیال نه ساتي . د ننوتو په نیت د کور دروازه هم نه ټکوي او هیڅ دیوال یې مخ نسي راګرځولای . مال او دولت یې هم مخه نه سي نیولای . نه رشوت اخلي او نه واسطه پیژني . دا ډیر بې لحاظه میلمه دی چې د هیچا پروا نه کوی که هغه بوډا وی ، که ماشوم وی ، که جوړ وی او که ناجوړ

هو ، دا نابللی میلمه « مرګ » دی چې نابېره راځي او هر څه لوټوي . نو چمتو اوسه او توښه برابره کړه داسی نه چې ناوخته سی

=--=

(۲۳۶) خبرتیا

دا چی په ځوانی کی مستي او په پیری کی سُستي وی ، نو د الله عبادت به کله کوې؟

(خواجه عبدالله انصاری)

=--=

(۲۳۷) آسانه او ارزانه ثواب

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی چی الله تعالی څلور کلمي تر ټولو ډیری خوښوي

. سبحان الله ؛ الحمدلله ؛ لا اله الا الله ؛ الله اکبر

له دغو څخه چی هره یوه مخکی یا وروسته وایې فرق نه کوی

(صحیح مسلم : حدیث نمبر ۵۷۲۴)

نو راځی چی لږ تر لږه خو د الله تعالی دا یوه خوښي پر ځای کړو چی ډیره آسانه ده . هر ځای او په هر حالت کی یي ویلای سو (که په موټر کی یو ، که پلی یو ، که په کار کی یو ، که ناست یو) .

بس یوه پاکه اراده او فیصله غواړی

=--=

(۲۳۸) د دعا عظمت

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی : عمر نه زیاتیږی مګر په نیکی سره ، تقدیر نه بدلیږی مګر په دعا سره

(ابن ماجه ۴۰۲۲)

او دځان په شمول هر چا ته دعا کوه . څه معلومه ده که د یو چا قسمت ستا دعا ته معطله و؟

=--=

(۲۳۹) سابقه په آینده سره ومینځه

دا چی بد یې درسرکړي دي هغه « پرون » و ؛ که یې وبخښې دا « نن » دی ؛ خو چی اجر یې اخلې هغه « سبا » دی . مهاتما ګاندي په دې ارتباط وایی

د هغه چا بخښل چی بد یې درسره کړي دي ، د ماضي بدلون نه دی بلکی د راتلونکې بدلون دی

څومره ښه

=--=

(۲۴۰) مجازات او مکافات

تر یوې ګناه وروسته د بلې ګناه کول اصلاً د هغې سزا ده ؛

تر یوې نیکۍ وروسته د بلې نیکۍ کول اصلاً د هغې اجر دی

=--=

(۲۴۱) د وجدان محکمه

د وجدان محکمې ته هرومرو مراجعه وکړه . ځکه چې هلته قطعاً غلطه فیصله نه کیږي

هلته نه حاضرین سته ، نه مراجعین ؛ نه شاهدان سته او نه مدافع وکیلان !

بلکې صرف « دوه محرران » او یو « ستر قاضي » سته او بس

=--=

(۲۴۲) پر نفاق اتحاد

په دې تولنه کې څلور کسان هغه وخت متحد کیږي چې د پنځم جنازه یې اخیستې وي

(اشفاق احمد)

=--=

(۲۴۳) لویې او ځانپالنه

خواجه نظام الدین اولیا څه ښه ویلي دي

اې مسلمانه ! هر مسلمان چې ووینې تر ځان یې ښه وبوله که څه هم ته اطاعت کونکی یې او هغه ګناه کار وي . کیدای سي دا ستا وروستی اطاعت او نیکي وي خو د هغه وروستی ګناه وي ، چې له امله به یې ته ګناه کار سې او هغه نیکوکار

هو ، ځان تر نورو ښه بلل (په علم ، ظاهري عزت ، مؤقتي مقام ، قوم ، رتبه او نورو کې) هغه ګناه ده چې د نعمتونو د هلاکت سبب کیږي

=--=

(۲۴۴) د خیرات قبولیت

فقیر د ځان سره خورا ستر « راز » ګرځوي : په ظاهر یې درڅخه غواړي خو په حقیقت کې یې درکوي

=--=

(۲۴۵) الهي احسان او نعمت

که ستا ژبه کلمه وایی ، په دې کی نه ستا او نه ستا د ژبي کمال دی ، بلکی کمال د هغه ذات دی چي ستا ژبي ته يي د کلمې ويلو ، ذکر او تسبيح ويلو توفيق ورکړی دی (که نه ، ژبه خو ګونګی او ليونی هم لري)

=--=

(۲۴۶) محتاط اوسه

نن د تهمتونو او ترټنو بازار عجيب تود دی . نو د چا سره منازعه او مناقشه مه کوه ، ځکه عاقل دی ملامتوي او بېعقل دی آزاروي

=--=

(۲۴۷) د ګناه شاهدان

ته په پټه او يوازيتوب کی ګناه کوه . مګر لږ تر لږه څلور عيني شاهدان لرې چی هغه زړه ، سترګي ، غوږونه او لاسونه دي

الله تعالی فرمايی چی په دغه ورځ به د دوی (يعنی ګناه کارانو) خولې بندي (يعنی مُهر) کړو نو د هغوی لاسونه به خبری وکړی او پښې به يې شاهدي ادا کړی چی په دنيا کی يې څه کول (يس : ۶۵)

نو هغوی چی په ښکاره ګناه کوی ، څومره شاهدان به يې وی ؟

=--=

(۲۴۸) لنډ سفر

ژوند يو داسی سفر دی چی پيل يې د الله څخه دی او پای يې و الله جل جلاله لره دی .

يعنی ژوند يو لنډ سفر دی د الله جل جلاله څخه تر الله جل جلاله پوری

خو موږ؟

=--=

(۲۴۹) عبادت د بل له پاره

د يو عالم څخه چا پوښتنه وکړه چی يوه ښځه ډير زيات عبادت کوي ، د ورځي يې روژه وی او د شپې لمونځونه او تلاوت کوي ، خو له بده مرغه چی غيبت هم ډير کوي . د دې ښځی حالت څنګه بولې ؟

عالم ورته وويل : دا ټول عبادتونه د نورو له پاره کوي . ځکه ، خپل نېک اعمال يې هغه چا ته ځي چی غيبت يې کوی

هو ، د دغسی مسلمانانو نیک اعمال د غیبت په واسطه داسی خوړل کیږی لکه وَینه (موریانه) چی لرګی خوری . زموږ ټولنه متأسفانه په دغسی معتادانو ډکه ده . نو د هغوی له پاره اوس هم ناوخته نه دی

=--=

((۲۵۰   غیبت یا قناعت ؟

ستر مشکلات به هغه مهال ختم سی که موږ یو په بل پسی د خبرو کولو پر ځای یو د بل سره خبری وکړو

=--=

د لومړي کتاب پای

نور په دوهم ټوک کښني ....